

következtében a Lloyd George-féle tíz éves békeajánlat teljesen tárgyalanná vált.

A kisantant megbizta Bratianut,

Franciaország ultimátumot küldött Németországnak

Bombaként hatott a konferencia tulerhes atmoszférájában az a berlini távirat, amely arról számol be, hogy Poincaré utasította Franciaország berlini nagykövét, közölje a német kormánnyal azt, hogyha Németország nem hajlandó beleegyezni abba, hogy a hozzáintézett legutóbbi antantjegyzék értelmében pénzügyeit a szövetséges hatalmak ellenőrzése alá bocsássa, akkor a párisi kormány elrendeli a francia csapatoknak Németországba való előnyomulását, akár beleegyeznek ebbe az antant többi hatalmai, akár nem. A francia nagykövét átadta ezt a jegyzéket a kancellárnak. Barthou elutasításával a génuai értekezlet holtpontra jutott és számolnak azzal, hogy a konferencia váratlanul feloszlik.

Tüntetések Párisban a háború ellen

Tegnap este a párisi munkásság hatalmas csoportja tüntető felvonulást rendezett a háború ellen. Az egyik fővárosban harminc rendőr fel akarta tartóztatni a zárt sorokban felvonuló menetet. Összeütöközésre került a sor, amelyen mindkét részről fegyvert használtak.

Újabb táviratok szerint, Párisban mindenütt nagy tüntetések voltak az új háború kitörése ellen.

Lengyelország anektál

A lengyel kormány kedvezőnek tartja az alkalmat arra, hogy a vinai kerületet és Keletgaliciát bekebelezze. A lengyel kormány lépéseket tett Génuában a szövetségeseknél, hogy ismerjék el a rigai egyezményt. Lengyelország törekvéseit a franciák támogatják, míg a többi állam mély megütöközéssel fogadta.

A gazdasági „megoldás“

A gazdasági bizottság elfogadta Franciaország közvetítő javaslatát, amely

hogy az orosz kérdés tárgyalásánál öt képviselője és szólaljon fel a kisantant érdekében. A génuai konferencia után Bratianu Párisba utazik.

szerint az egybehívó és egybehívott államok delegátusai kormányaiknak azt az akadémikus értékű utasítást adják át, hogy a helyreállítás szabad menetének útját egyengessék. A tengerentúli államokat és általában a világ összes államait kiünlállásuk biztosítása mellett hasonló intézkedésekre hívják fel. Teleszky magyar delegátus sajnálkozását fejezte ki, hogy a magyar-olasz javaslatot elutasították és a további javaslatok az utódállamok gazdasági helyreállítására elmaradtak. Bár Magyarország elfogadja a már keresztülment javaslatokat, mégis reméli, hogy az utódállamok a legközelebbi alkalmat felhasználják az intenzív, kölcsönös érintkezés helyreállítására.

A „Newyork Herald“ értesítése szerint az angol bankok között tárgyalások folynak

Németország részére adandó 55 és Oroszország részére adandó 100 millió font sterling kölcsön tárgyában.

A tárgyalások részletei még ismeretlenek.

Poincaré jegyzéke Lloyd Georgehoz

Párisi lapok nagyjelentőségű információt közölnek arról, hogy Poincaré külön megbízottak útján rövid jegyzéket nyújtott át Génuában Lloyd George-nak. A jegyzékben, amelynek hirtelen nem képzeltető izgalmat keltett, Poincaré kijelenti,

hogy kinosan érinti Franciaország közvéleményét, hogy Lloyd George megkerüli a Boulogneban tett ünnepélyes ígéretét és Génuában szóvá akarja tenni a jóvátétel kérdését.

Mint hogy Barthou Párisban azt jelentette, hogy Lloyd George ragaszkodik a legfelső tanács összeállításához, hír szerint a francia delegációnak a konferencián való további részvétele kétségessé vált. Itt az a meggyőződés, hogy Barthou már vissza sem tér. Párisi jelentés is érkezett olyan tartalommal, mely megerősíti ezt a föltevést. Eszerint lehetséges, hogy Barthou nem tér vissza, mert Poincaré nincs megelégedve a konferencián való magatartásával és helyette Barreret vagy más politikust fognak megbizni a delegáció vezetésével.

A „Temps“ mai száma a francia kormány sugalmazására foglalkozik Lloyd Georgenak azzal a nyilatkozatával, amelyben Poincaré beszédére válaszolt. Lloyd George Poincaré szeméretét, hogy beszéde előtt nem tanácskozott vele. A válasz nagyon egyszerű:

Poincaré csak azért beszélt, hogy emlékeztessen a versaillesi békeszerződésre

és bejelentsé a szerződés érvényes voltát. A lap megkérdi, miért volt szükséges Lloyd Georgeval megbeszélni azt, hogy Németországot figyelmeztessék rá, hogy a békeszerződés még érvényes. Milyen helyzet áll ezzel kapcsolatban elő, ha arról van szó, hogy az angol birodalom által aláírt szerző-

déseket végrehajtsák. Szükséges volna-e mindig előzetesen Lloyd Georgehoz fordulni? Vajon milyen értéke lehet ez esetben azoknak a nemzetközi kötelezettségeknek, amelyeket Lloyd George egyes államokkal Génuában aláírat. Lloyd George azt izente, hogy Anglia nem fél a német-orosz fenyegetéstől, ezt szívesen elhissszük — mondja a „Temps“ — mert Anglia és az említett fenyegetés közt

a distanciát franciák és a belgák holttestei töltik ki,

nem is szólva a lengyelekről és más szövetséges népekről, akiknek nem jutott osztályrészül az a szerencse, hogy a tenger védje meg őket.

Luzzatti volt olasz pénzügyminiszter a „valutabékéről“

— Az Uj Kelet tudósítójától —

A génuai konferencia Európa legjelesebb államférfiaival együtt természetesen a világ első pénzügyi szakértőit is egybegyűjtötte. A nevek közül, amelyek itt egybegyűltek, mégis messze kimagaslak Luigi Luzzatti volt olasz pénzügyminiszter, akit magas kora ellenére a konferencia pénzügyi bizottságának élére elnökül hívott meg az olasz kormány. Luzzatti meghívásának az a történelmi előzménye, hogy Génuának oly kérdést kell megoldania, amelynek Luigi Luzzatti valóságos szellemi apja: az európai valutabékéről.

Tudósítónk az alábbiakban külön felhatalmazás alapján Luzzattinak azokat a nyilatkozatait közölheti, amelyeket a pénzügyi tudományoknak ez a mestere egy angol lap Génuába küldött tudósítója előtt tett.

— Az új tervek, amelyek a valutaválság megoldására felmerültek, egy

régi gondolatoknak gyakorlati megvalósítását vannak hivatva megadni, amelyek aként formulálnék meg: a valutaválságot csak a valutabéke likvidálhatja.

— Az én első megoldási tervem felmerüléséhez nagyban hozzájárultak az elmúlt évszázad hetvenes éveinek nagy krízisei, amelyek Közép-Európában az osztrák bürzkrachban nyertek kifejezést, a rendszabályok, amelyeket én a pénzválság megoldására azokban az időkben javasoltam, könnyen megérthető és egyszerűeknek mondhatom őket. Az én tervem az, hogy az összes államok pénzügykibocsátó intézetei létesítsenek oly közös szervezetet, amelyen közlekedési téren a világpostaegezmény. A postai forgalom egységének ez a világszervezete fejlődés során kompenzációs intézménnyé vált, amely anélkül, hogy az egyes államok

önjogosságában belenyulna, a kötelezettségek és követelések likvidálását lehetővé teszi.

— Az összes államok jegy kibocsátó intézeteinek egy nagy közös kompenzációs szervezettel kell egyesülniük, amely tartozásokat és követeléseket világcsekkkel segítségével egyenlít ki. A közös nemzetközi csekk az aranynak veszélyes államközi vándorlását meggátolná s hitelek segítségével bonyolítaná le a különböző nemzetek gazdaságainak egyenlőtlenségeiből adódó különbségek elszámolását. Ragaszkodom ahhoz a gondolatomhoz, hogy az összes jó és rossz valutákat egyetlen közös valutaegységgel kell felcserélni. A valuták egyenlőtlensége nemcsak a világgazdaság ujjáépülésének elementáris akadály, hanem egyenesen buzdít a spekulációra s annak büntetendő meire is.

Andrássy támadja Bethlent, Bethlen leleplezi Andrássyt

— Az Uj Kelet tudósítójától —

Budapest, május 2. Gróf Andrássy Gyula Budán beszédet mondott, amelyben hevesen támadta gróf Bethlen István miniszterelnököt és politikáját. A miniszterelnök Andrássy támadására a következő leleplezéssel felelt:

— Andrássy Gyula gróf kirohanására igen rövid a válaszom. Mindössze a következőket jegyzem meg: Ha magyar politikusok az ország érdekei ellenére nem ugratják bele a királyt kalandos kísérletekbe, Károly király ma is nyugodtan élhetne Svájcban.

— Ami az özvegy királynénak és családjának megélhetését illeti, legkevésbé olyan helyről fogadok el vádat, ahol megengedhetőnek tartották azt, hogy a királyi család magyar birtokaitól származó amugyis csekély jövedelem egy részét politikai propagandára költse el. A kormány eddig is megtett mindent, ezután is meg fogja tenni kötelességét abban az irányban, hogy királyi család nélkülözéseknek kitéve ne legyen.

Andrássy Bethlen vádjaira válaszolt. Azzal védekezett, hogy még az októberi puccs előtt Károly exkirály nagyobb összeget bocsátott rendelkezésre politikai célokra, akkor azonban senki sem beszélt még Károly király nyomozó anyagi helyzetéről.

— Népházat építenek a huszti cionisták. Csehszlovákiában a zsidó nemzeti mozgalom eddig meglehetősen lassu lépésben haladt előre. Annál örvendetesebb, hogy a nemzeti szervezkedés és zsidó kulturmunkásság ma már olyan helyeken is kezd mély gyökeret eresztetni, ahol a talaj a legellentézőbb volt a cionista törekvésekkel szemben. Huszti ösödök óta egyik főfészke volt a chaszidizmusnak és még néhány év előtt alig lehetett volna elképzelni, hogy cionista kulturhely váljon belőle. Ma már azonban a helyzet Huszton is örvendetesen megváltozott. Tudósítónk jelenti, hogy a huszti cionisták elhatározták, hogy egy zsidó népházat, imaházat és iskolát építenek és mindjárt hozzá is láttak a szükséges pénz előteremtéséhez. A lelkesedés oly nagy volt, hogy rövid idő alatt 110.000 korona gyűlt össze, amelyhez még hozzájárulnak azok a tetemes ajándékok, amik egyesek ingyen anyag és munka alakjában felajánlottak. Így Soelenfreund Mór az építkezéshez szükséges fát, Glück Jenő téglát adnak ellenszolgáltatás nélkül. Marton Gyula mérnök az építkezési munkálatok vezetését vállalta el ingyen. A huszti zsidó iparosok pedig elhatározták, hogy az építkezéshez szükséges iparos munkát egymás között felosztva ingyen fogják elvégezni. A felajánlott anyag, ingyen munka és pénzen kívül még körülbelül 200.000 koronára van szükség, hogy a tervbe vett épületeket teljesen felépíthessék, amely összeg biztosítva van a tem-

plomban elarusítandó helyek révén. Az építkezéseket május elején fogják megkezdeni, csak a beérkezett telekajánlatok felett kell még dönteni.

— Szegedre helyezik a magyar állami pénzverdet. Szegedről jelentik: Hivatalos körökben arról van szó, hogy a körmöcbányai állami pénzverdet, amelyet idiglenesen Csepelön helyezték el, Szegedre állítják föl. Csepelön ugyanis a pénzverde nem tud nagyobb állami, vagy külföldi megrendeléseket elvállalni. A pénzverdetnek Szegedre való átköltözéséről már egy ízben szó volt, de akkor ez a megszállás miatt nem volt eszathítható, miután az Ujszegedet megszálló szerbek miatt a külpolitikai helyzet nem látszott teljesen biztosnak. A pénzverdet eddigi tervek szerint a honvéd-lovasági lak-tanya épületében helyezik el.

— Tisza István birtokát Romániához csatolták. Budapestről jelentik: Nagyváradról származó értesítés szerint a határküzgázító bizottság a Tisza család geszti és radványi birtokát, Tisza István sírjával együtt, Romániához csatolja. Ez a hír nagy meglepetést keltett Budapesten, annál is inkább, mert Tisza István sírjához Magyarország nemzeti kegyelet fűzi. Lehetetlennek tartják, hogy Magyarország testéből ezt a területet kiszakítsák. A Tisza István kegyeletét őrző bizottság a napokban országos nagygyűlést hív össze, hogy ez ellen tiltakozzék.

Ha gyorsan hiszolgált,
pentososan himéért és jó tüzfát akar,

forduljon a **Frenkel-fatelephez**

1347

Frenkel-fatelephez

(volt Janovitz és Tsa) Strada Apriaiaarelor
(Gyufagyár-u.) 13. Telefon 2-90, 4-01, 2-54.

Vasárnap
lozsvár zsi
németorszá
adásairól be
tartott Né
sem pedig
titt lekes-
fogadták.
u. jaban m
sági zsid
Glasner M
kerét dr.
Zsidó Nez
mértatta r
smelyet a
fogadott.
kedett szó

— El
arra, hogy
közponi r
vállom, n
vitt Néme
műláások
s zsidó uj
sem, hanc
ambiciómá
tömegek e
ság fenma
Tanulni m
akartam is
a neij —
kulturfoká
sebb töme
minden na
khatással
országból
gónjai ép
voltak, mi
uttörői.

— Mily
ság tagozó
zsidó lélek
menekült.
nek a tago
itleni zsidó
lik. Az egy
Ez a szigor
a Samson
indított sze
lakozott é
részétől, a
Ez nem az
amelyet itt
quonak ne
tömörült ne
ruan vallás
nagsortod
mint minde
mek is.

Herm
— Jelle
lásos életé
a világhírű
zeti mozga
és óriási m
a műterm
nagyságok
dot tanul.
egy menek
Az óra reg
addig seni
műtermébe
Frankfurt
bere, Jacob
nyilvános
roppant elf
naponta a

— Iyer
Természetes
gasfoku. É
izig-veig z
ép-yan t
nem egész
lódése. Nem
zik a zsidó
ból táplálko
amely hihe
óriási hatá
zsidókra, m
nekik a t
hogy végie
asszimiláció
eszközrel le
Erec Jiszra
jadék ki a

— Van
nek, hogy
zsidóságot

Glasner Móse beszámol

németországi utjáról és impresszióiról

Az Uj Kelet tudósítójától

Vasárnap délelőtt számolt be Kolozsvár zsidóságának Glasner Móse németországi utjáról. Nem az 5 előadásairól beszélt, melyeket tízezer előtt tartott Németország nagy városaiban, hanem arról a tisztelettel áhított lebeszédéről, amellyel mindenütt fogadták. Azokról beszélt, akikkel újjában megismerkedett, a németországi zsidóságról és impresszióiról. Glasner Móse érdemeit és nagy sikerét dr. Klein Miksa, az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség alelnöke méltatta rövid, lelkes megnyitásban, melyet a közönség nagy tetszéssel fogadott. Azután az ősz tudós emelkedett szóásra.

A németországi zsidóság

— El kell mondanom, mi indított arra, hogy a németországi Mizrahi központi meghívását elfogadjam. Bevallom, nem csupán az idealizmus vitt Németországba, hogy az asszimilációs és tartózkodók körében a zsidó újjászületés eszméjét hirdessem, hanem az is nagyon serkentette ambiciómat, hogy mindenütt nagy tömegek előtt fejthetem ki a zsidóság fenmaradásának egyetlen módját. Tanulni mentem Németországba, meg akartam ismerni a német zsidóságot, amely — bár nem a legnagyobb, de kulturfokál fogva — a legértékesebb tömege a zsidó nemzetnek. Mert minden nagy kultúrmozgalom, amely kihatással volt a zsidóságra, Németországból indult ki. A középtér nagy gyanjait épügy németországi zsidó voltak, mint a nemzeti megújodás uttorói.

— Milyen a németországi zsidóság tagozódása? Berlinben 300 000 zsidó lélek lakik, közte rengeteg orosz menekült. Ennek a kompakt tömegnek a tagozódása sokban hasonlít az itteni zsidóságéhoz. Két táborra oszlik. Az egyik a „Trennungsortodoxie”. Ez a szigorúan vallásos zsidóság, mely a Samson Rafael Hirsch által megindított szeparációs mozgalomhoz csatlakozott és elvált a zsidóság másik részétől, a „Gemeindeortodoxie”-től. Ez nem azonos a zsidósággal, amelyet itt neológusok vagy status-quo-isták neveznek. A hitközségekben tömörült német zsidóság époly szigorúan vallásos, mint a túlzó Trennungsortodoxie, de vannak közte, mint mindenütt, kevésbé vallásos elemek is.

Hermann Struck talmudot tanul

— Jellemző a német zsidóság vallásos életére, hogy Hermann Struck, a világhírű festőművész, aki a nemzeti mozgalom egyik kiváló harcosa és óriási műveltségű ember s akinek a műtermében hercegek és más nagyságok fordulnak meg, — talmudot tanul. Naponta másfél órát vesz egy menekült oroszországi tudóstól. Ez óra reggel 8-tól fél 10-ig tart és addig senki sem léphet be Struck műtermébe. Még érdekesebb, hogy Frankfurt egyik leggazdagabb embere, Jacob Posen bankár, mind naponta nyilvános talmudelőadásokat tart. A roppant elfoglalt ember hat órát áldoz naponta a talmudnak.

— Ilyen a németországi ortodoxia. Természetesen a világi kulturája is magasztos. És érdekes, hogy amilyen izig-vérig zsidó a németországi zsidó, éppolyan tökéletes német is. S ezért nem egészséges a német zsidóság fejlődése. Nem a saját talajában gyökerezik a zsidósága, hanem német forrásokból táplálkozik. A cionizmus azonban, amely hihetetlen mértékben terjed, óriási hatással van a német kulturális zsidókra, mert egészséges alapot ad nekik a további fejlődésre. De azt, hogy véglegesen megszabaduljanak az asszimilációtól, csak azzal a radikális eszközzel lehetne elérni, ha felépítjük Erec Jiszraelt, hogy saját földből sarjadzék ki az új zsidó kultúra.

Az Aguda paradoxona

— Vannak egyesek, akik attól félnék, hogy a nemzetiségnek elismert zsidóságot a diaszpórában idegennek

fogják tekinteni a befogadó népek. Ez a félelem teljesen indokolatlan ugyan, de mégis sok embert visszariaszt a nemzeti munkától. Különösen kapóra jön ez a tartózkodó magaviselő az Agudának, mely a legteltesebb vallási exkluzivitást hirdeti s minden világi tudományt kárhözatosnak deklarál, mert, szerinte, elavomja a zsidó tanokat.

Sok Agudistával találkoztam utamban. Egyik kiváló vezetőmberünkkel, dr. Rottmann breslaui rabbival, aki az ottani Gemeindefortodoxok vezetője, hosszasan beszélgetést folytattam és közben megkérdeztem tőle: „Hogy lehet az, hogy a hitközség keretében együtt dolgozik a kevésbé vallásos elemekkel, míg a nemzeti munkát, amely az egész zsidóság életkérdése, nem hajlandó velük egyetértésben folytatni?” Kérdésemre ezt a választ kaptam: „Hitközségi életet élni kell és együtt működni a kevésbé vallásosokkal, mert ők tartják fenn a hitközség intézményeit, de a nemzeti munkában bizalmatlanok vagyunk velük szemben.” Ez a nézet abszurdum és nem is tarthatja magát, mert így lehetetlen eredményes munkát kifejezni.

Idegenkednek az Agudától

— Meggyőződtem, hogy az Aguda, mint szervezet, csak névleg létezik. Németországban, Hollandiában és Svájcban is, ahol az agudista mozgalom a legerősebb, oly gyenge anyagi alapja van, hogy saját szervezeteit is alig tudja fenntartani, nemhogy praktikus Palesztina-munkát végezhesen. Határozottan idegenkednek az Agudától, különösen azóta, hogy a Balfour deklaráció megsemmisítésére tört egy felületlen csoport. Ezzel a ballépéssel fölve, a Jisru Erec Jiszrael (Palesztina benépesítése) ellen vétett az Aguda s nagy felháborodást keltett a túlzó vallásos zsidóság körében is. Fokozza az iránta való ellenszenvet az is, hogy az arabokkal jó viszonyban van, mert ő csak könyör-

Jorga prolongálta a liberális parlament uralmát

A „Nationalul Democrat” a pártvezér ellen. Konfliktus a bánáti liberális pártban. Cosma Aurél lemond? A parasztpártot újra szervezik

Az Uj Kelet tudósítójától

Jorga Miklós vállalkozása, amellyel koalíciós kormányt óhajtott alakítani, még mindig középpontjában áll a politikai körök érdeklődésének. Jorga körében kijelentették, hogy

a király nemrégén határozott ígéretet tett a nemzeti demokraták vezérének és így biztossá veszik, hogy a liberális kormány bukása után az új koalíciós kormány élne Jorga Miklós lesz.

De Lupu az „Aurora”-ban írott cikkében guynosan említi meg ezt a híresztelést és a sorok között célzást tesz a királyi ígéretre, amelyet nem mindenkor tartott meg. A demokrata blokk sajtója Lupunak ezt a célzást kihasználja agitációja részére. A „Lupta” vezetőhelyén foglalkozik Lupu cikkével és azt kérdi: ha a parasztpárt vezetője nem hisz Jorga miniszterelnökségében, mit gondol ki következhetik Bratianu után? Mihaleche, vagy talán éppen Lupu és Stere?

Az ellenzéki pártklubokban azonban egyre nagyobb határozottsággal jósolják Jorga vállalkozásának csődjét. Utalnak arra, hogy nemcsak az ellenzéki pártok nem hajlandók ebben az alakulásban résztvenni, de

maga a nemzeti demokratapárt sem áll egységesen Jorga mögött.

A „Nationalul Democrat”, melyet Melich, a nemzeti demokratá párt egyik vezérének szervezett, vezérékben ad kifejezést a párt nagy részében észlelhető elégtelenségnek. Melich a következőket írja:

adományokon élősködő kollektív zsidókat akar Palesztinába telepíteni és nem autonóm országot, amely a saját lábán megáll és nincs kitéve az arabok ki-
zsákmányolási politikájának.

— Most döbcsővel hirdeti az Aguda, hogy Jisváik és talmudóra-iskolák kel-
lenek a zsidóságnak. Hatvan évig nem ez volt sürgős nekik, de most, amikor minden zsidó erő Erec Jiszrael újjá-
építésére kell koncentrálni, egyszerre beléjük száll a buzgalom, hogy iskolá-
kat építsenek. És ismét megszögik a Tóra parancsát: „Vijörstem ótah vöja-
savtem bah” (vagyétek birtokotokba az országot és lakjatok benne), mert az iskolákban nem egészítik ki a növen-
dők tudását praktikus készséggel, hogy hasznos munkástagjai legyenek az országnak. A zsidó nép nemcsak meghalni, de élni is akar Palesztinában.

Háromszoros tapsvihár szakította fébe a szónokot, aki ezután így foly-
tatta:

— Az agudisták legújabbán a man-
dátum-ratifikálásának folytonos elha-
lasztását használják fel a cionizmus el-
len. De a zsidó nép tudja, hogy nem a mandátum a fontos, hanem az, hogy még kétszázézer képzett munkás immi-
gráljon és akkor megoldottuk az arab-
kérdést is. Ehhez óriási kötelesség-
adás és kötelességteljesítés kell. Tettek-
kel kell megmutatnunk ellenfeleinknek,
hogy a nagy ölért minden áldozatot
kevésnek tekintünk. És őket is bele
kell vonni ebbe a munkába, mert az országot nem a cionistáknak adták, ha-
nem az egész zsidó népnek. Nemsokára az összes zsidó pártok világkongresszuszra gyűlnek össze, hogy egyesült erővel folytassák Erec Jiszrael újjáépítését.

Glasner Móse ezután meglévő intéz-
ményeinek megerősítésére hívta fel Ko-
lozsvár és Erdély zsidóságát, mert a galut-munka létfeltétele annak, hogy Erec Jiszraelben eredményes munkát lehessen végezni. A közönség percekig ünneplte a szónokot, akinek előadását dr. Klein Miksa szavai zárták be.

is sokat beszélnek. A liberális párt körében egyre több ellentét merül fel az egyes árnyalatok között. Most a bánáti liberálisok kerültek szembe a Bánáti tartózkodó regátiakkal. A hare kilépett a párt bel-
ső ügyeinek keretéből és az Aurora jelentése szerint minden valószínűség szerint Cosma Aurél közmunkaügyi miniszter lemondását vonja maga után.

A Bánátiban ugyanis a pótválasztá-
okra megejtett jelölések miatt heves konfliktus támadt Radulescu bankdirektor és Cosma Aurél hívei között.

Radulescuék azzal vádolják Cos-
mát, hogy a regáti liberálisok kárára túlzott engedékenységet tanúsítanak a nemzetiségekkel szemben. Cosmáék viszont arra hivatkoznak, hogy Temesváron, amely egyik legjelentősebb ipari központja Erdélynek, a politikai ellentéteket nem szabad kiélezni és a nemzetiségek teljes mellőzése jóvá nem tehető következménnyel járhat. Az ellentéteket a két bánáti politikus között állítólag annyira kiéleződtek, hogy Cosma Aurél kijelentette:

— A lemondó levél már a zse-
bemben van. Nem tudom tovább elviselni az állandó civakodást és benyújtom lemondásomat.

Radulescuék különben „Democratul” címen új lapot indítanak a „Nadejdea”-
val szemben, mely ugyancsak liberális lap, de Stan Vidrigin szerkeszti, aki Cosma híve.

A parlamenten kívüli akció elő-
készítése a nemzeti pártban és a parasztpártban egyaránt es-
rényen folyik.

A nemzeti párt vezetői Kolozsváron tartózkodnak, ahol szorgalmasan dolgoznak a gyulafehérvári pártkongresszus programján.

A parasztpárt Bukarestben tegnap végrehajtóbizottsági ülést tartott, amelyen véglegesen október második felére tűzte ki a párt országos kongresszusának napját. Ország a párt vezetősége a vidéki szervezeteket fogja újjáalakítani és megerősíteni és erre a célra a nyár folyamán az egész országban népgyűléseket fog rendezni. A vezetőség tagjai csoportonként felkeresik az összes negyed szervezeteket.

A parasztpárt egyben több fontos intézményt létesít Bukarestben. Gazdasági irodát állítanak fel, amelyek vezetője Raducanu lesz. A propaganda-osztály főnöke Virgil Madgearu, a törvényjavaslatokat előkészítő bizottság elnöke pedig Simeon Mehedinci. Külön sajtóirodát is szerveznek, amely a nemzeti pártköz-
hasonlóan felelőskönyvet készít a választási visszaélésekről és a kormány eddigi működésének törvénytelen-
ségeiről. A párt végrehajtóbizottsága minden hónap elsőjén és tizenötödikén össze fog ülni.

Zsidó kongresszus Amerikában. Newyorkból jelentik: A zsidó kongresszust előkészítő bizottság választási felhívást tett közzé, amelyben az összes zsidó szervezeteket és egyesületeket felhívja a választásban való részvételre. A kongresszust Filadelfiában nyitják meg május 21-én. A felhívás hangsúlyozza, hogy az amerikai zsidóságnak módjában van nyomtatépot adni azoknak a követeléseknek, amelyeket a többi országok kormányai zsidóknak megígértek, de nem tartanak be. Követelik a kelet-európai zsidóság egyenjogúsítását és a Palesztinára vonatkozó ígéret betartását.

Rendezik az idegenforgalmat.

Bukaresti munkatársunk jelenti: Pénteken ül össze a belügyminisztériumban, a kivándorlási bizottság, amelynek feladata nemcsak a Romániából való kivándorlás ügyeinek intézése, hanem a Romániába jövő idegenek ellenőrzésének és a beutazás módjainak megállapítása. A pénteki ülésen csak a beutazási és letelepedési engedélyek kiadásának újabb módjairól lesz szó, amelyek megtárgyalását az teszi szükségessé, hogy egyes külföldi államok között ebben a tárgyban az utazást lényegesen megkönnyítő egyezmények és megállapodások jöttek létre.

lenyulna, a kötele-
telések likvidálását

lamok jegykibocsátó
egy közös kompen-
kell egyesülniök,
és követeléseket
ségével egyenlítő ki-
ci csekk az aranynak
zi vándorlását meg-
segítségével bonyo-
zó nemzetek gazda-
ségeiből adódó kü-
lását. Ragaszkodom
hoz, hogy az összes
kat egyetlen közös
ll felcserélni. A va-
re nemcsak a világ-
ésének elementáris
egyeneseen buzdít a
nak büntetendő ne-

thlent, rássy

amelyben Bethlen
nt, Andrassy véde-
zökben felelt:
assy, hogy propa-
eg költöttek a király
gyedelméből. Költöt-
bágnások, akik ma-
ronok fölött rendel-
yan politikai propa-
gyümléseit ok ma-
zni. Ha igaz az a
király betegsége-
ében zált anyagi
sze volt, a funehali
rban azok felelősek,
elműséggel előse-
rály rendelkezésére
nek jelentős részét
rdítsa s ezzel existi-
ként eléggé biztos
rendítse.

hogy nem egy kis
zó, mint Andrassy
millióról.
t politikai célokra
király rákezei ura-
ból származott. Az
eit, amelyek felett
a jószágkormányzó
ly nem kapta teljes
Ezek a milliók po-
ek el.

dó helyek révén. Az
elején fogják meg-
érkezett telekajánla-
dönteni.

elyezik a magyar
Szegedről jelentik:
arról van szó, hogy
állami pénzverdet,
n Csepelen helyez-
lítják föl. Csepelen
de nem tud nagyobb
di megrendeléseket
verednek Szegedre
már egy izben szó
a megszállás miatt
ilvihető, miután az
álló szerbek miatt a
nem látszott telje-
pénzverdet addigi
onvéd-lovassági lak-
elyezik el.

n birtokát Romá-
Budapestről jelen-
származó értesü-
kiigazító bizottság
szti és radványi
ján sirjával együtt,
ja. Ez a hír nagy
eltett Budapesten,
mert Tisza István
szágot nemzeti ke-
tetlennek tartják,
gk testéből ezt a
k. A Tisza István
ottság a napokban
st hiv össze, hogy
k.

Strada Aprijaardor
efon 2-90, 4-01, 2-64.

HIREK

A „Times“ pártközi zsidó konferenciát követel. Londonból jelentik: A „Times“ újabban ismét foglalkozik a cionizmussal és hosszabb cikkben méltatja a clevelandi dr. Borovszky-féle indítványt. Az indítvány ugyanis kívánja, hogy a cionista organizáció, a Brandeis-eszoport, az Economic Council és az Agudas Israel közös konferenciáján állapítsanak meg az irányelveket, amelyeket a zsidóságnak követniük kell az újjáépítés munkájában, továbbá a palesztinai és a diaszpóra kulturális törekvéseiben.

Visszahívják az amerikai francia konzult. Washingtonból jelentik: Az „Associated Press“ párisi értesítése szerint a washingtoni francia meghatalmazott minisztert, Jusserandot visszahívják. Utóda Peretti gróf, a külügyminisztérium politikai osztályának vezetője lesz.

Árverez az állam. Bukaresti munkatársunk jelenti: Emlékeztetése azok a hírlapi támadások, amelyek a lapok annakidején a kereskedelmiügyi minisztérium ellen indították a külföldön beszerzett és leaktározott áruk miatt, amelyek értékesítésének az államnak sokmillióvesztéseket okozott. Ezek az áruk nagyrészt a geogoi raktárakban voltak elhelyezve, ahonnan apránként kerültek értékesítésre a különböző fogyasztási szövetkezetek révén. A kereskedelmiügyi minisztérium azonban most egy határozott, hogy csak június 15-ig utal ki árut a szövetkezetek számára, az ezután fennmaradó mennyiséget pedig nyilvános árverés útján értékesíti.

Tisza István mentette meg Szerbiát. Zágrábról jelentik: A „Beogradski Devnik“ című lapban Cioverio Krista szerb politikus cikket írt, amelyben elmondja, hogy Szerbiát Tisza István mentette meg 1914-ben. A monarchia azonnali bevonulást akart és csak Tisza fellépése kényszerítette ki előbb a diplomáciai eljárás bevezetését. Így Szerbiának is ideje jutott mozgósítani.

Ut-és házépítés Palesztinában. Jeruzsálemből jelentik: A közmunkák zsidó szövetsége 1400 munkás képviselői jelenlétében Haifában konferenciát tartott. Eszerint az utolsó tizennyolc hónapban Palesztinában 224 ezer font sterling értékű házat és kőzatot létesítettek. Ez idő alatt munkabéren 93 ezer font sterlinget fizettek ki.

Andrescu-Susnek hangverseny. Május 3-án, szerdán este fél 9 órakor a Vármezei nagytermében tartja koncertét a bukaresti opera híres éneke, Dim. G. Andrescu, Susnek Anna, a Magyar Színház könnyű szoprán énekesnője és dr. Bródy első karmester részvételével. Az előadásra jegyek még kaphatók a „Cartea Românească“ könyvkereskedésben.

Sulik Kálmán meghalt. Az erdélyi újságírógárda régi, derék és tehetséges tagját veszítette el. Sulik Kálmán aradi hírlapíró, az Erdélyi és Bánati Újságírószervezet tavalyi elnöke s ezévi tiszteletbeli elnöke öngyilkos lett. Sulik Kálmán évek óta tüdőbetegséggel küzdött. Állapotában utóbb javulás állott be s úgy tervezte, hogy a szervezet segítségével délvidékre megy. A múlt napokban váratlanul tüdőgyuladást kapott. Hétfőn este, mikor orvosától megtudta, hogy állapota nagyon komoly, veronállal megmérgezte magát. Mikorára észrevették, meghalt. Tíz levelet hagyott hátra, valamennyit kollégáinak írta. A haláleset nagy részvétel mellett Aradon és az újságírók között. Sulik Kálmánt csütörtökön este hat órakor temetik az aradi színház előcsarnokából.

A Bönoth Haalijah felkéri összes tagjait, hogy szerdán délután hat órakor a Calea Regele Ferdinand (volt Ferenc József-ut) 52. alatti neológ zsidó iskolában megjelenni sziveskedjenek.

Köajjal taaróg al-afiké májim...

Kék hegyeknek orma, messzi multak romja,
Zengő kutak, kék hegy, égő lelkeim szomja,
Nagy vágyakozások —
Husz jó esztendőmet tettem egy álomra.

Ha szárnyakon szállni, ha fáradtra válni,
Soha meg nem állni, soha meg nem állni,
Ha látón, ha fájón,
Kék hegyek tövében zengő kutat ásni.

Csufolóknak száján, csuffal megaláztan,
Mégis kemény kőben, kézzel kutat ástam,
Elsők között első,
Voltam szomjazóknak utat mutatásban.

Husz jó esztendőm voltam mindig utban,
Soha békeségben, egyre csak galutban,
Zengő kutak, kék hegy —
Asszonyt nem öleltem, ágyban nem aludtam.

Asszonyt nem öleltem soha hitves ágyban
Pénzem, könnyem, könnyem, sohse tudtam hány van,
Zengő kutak, kék hegy,
Csudatévő álom, — csak tirátok vágytam.

Husz jó évem multán, testül most az álom,
Zengő kutak, kék hegy: Mérom vize, Sáron,
Vágyaimnak vágya, —
S itt kell megrohandom, ihaj, Kolozsváron.

Giszkalay János

Házasság. Weisz Rózsikát eljegyezte Berger Ignác Kolozsvár. (Mindkét külön értesítés helyett.)

Pofokodó tiszték a hadbíró-ság előtt. Még 1920 decemberében történt, hogy Constantineanu főhadnagyt Joanovics Joan hadnaggyal egy szobába szállásolták el egy nagyváradi laktanyában. Nehány nap múlva a két tiszt összehozott asztalt az ablak vagy az ágy mellé állítsák-e? Vitakozás hevében Joanovics hadnagy lecsirké-fogozta felebbvalóját, aki erre, két hatalmas pofonnal választott. A pofont a hadnagy részéről rugások követték és néhány pillanat múlva a nagy lárma elősiető tisztiszolgák gazdáikat a földön hemperegve találták élénk boxolódás, karmolás és harapások közepette. A szolgák nem merték gazdáikat lovagias ügyük elintézésében háborgatni és tényleg szemlélték, hogy az erősebb Constantineanu főhadnagy alaposan helybenhagyta a gyengébb és a verekedést provokáló tisztársát. Az esetről Petala tábornok is tudomást szerzett és a két tisztet átadta hadbírósnak. A hadbírósnak tegnap tárgyalásán Radulescu ezredes elnökölt, a vádat Ilescu főhadnagy-ügyész képviselte. Joanovics hadnagy védője semmiségi panaszt jelentett be, mert a vádiratban Joanovics hadnagy Constantineanu felebbvalójául szerepel és a verekedés tanuit, a két tisztiszolgát még nem hallgatták ki. Az első néhány napra elnapolta a tárgyalást.

Megnyílt a páris-budapesti légijárat. Budapestről jelentik: Tegnap nyílt meg a Páris-Budapest közötti repülőjárat, amely legközelebb Bukarest és Konstantinápoly felé is megindul. Az első repülőgép tegnap indult el Prága felé.

Szerencsétlenül járt utas. Palóc György 19 éves munkás Türe községből Kolozsvárra akart utazni. A vonat oly zsúfolt volt, hogy nem kapott helyet és a vagon tetejére ült fel. Kolozsvár közelében egy repülőhíd, mely alatt a vonat átrobbogott, összezúzta a fejét. A szerencsétlen fiút a mentők súlyos sérülésekkel a sebészeti klinikára vitték, ahol pár órai vívdás után meghalt.

Lakók, háztulajdonosok figyelme! Az új lakbérleti törvény hiteles magyar fordítása szakszerű magyarázatokkal ellátva kapható a Fraternitas nyomdában, Uj Kelet kiadóhivatalában (Brassai-utca 10), minden könyvkereskedésben és az Uj Kelet összes vidéki elárúsítóinál.

A Tarbut zsidó gimnázium Ifjúsági Segítőegyesület javára vidékről érkezett adományok: Fogaras: Neumann Izsák 60-ik születésnapján gyűjtve: Neumann Bernát 100, Deutsch Vili 100, Laufer Vilmos 100, Laufer Vilmosné 100, Schönberger Adolf 60, Neumann I. 60, Ehrenwald Mór 20, Deutsch Vilmosné 20, Weisz Julius 20, Havas Mór 20, N. N. 5 lei. Összesen: 605 lei. Bánffyhyunad: Zichermann Lajos 20, Mandel Bernát 20, Knopf Samu 25, többen 65 lei. Összesen: 130 lei. Nagymaros: Nemes Béla 20, Izrael Antal 20, többen 62 lei. Összesen: 102 lei. Fugyivárhely: Erzsébet Hengermalom 200, Markovits Hermann 20, Steinberg Izsák 20, többen 80 lei. Összesen: 320 lei. Barót: Lauffer 20, Traffner Vilmos 20, többen 113 lei. Összesen: 153 lei. Marosújvár: Kohn és Léb 20, Salamon Samu 20, Izsák Ignác 20, Farkas Samu 20, dr. Bus Artur 20, Szende Vilmos 20, többen 185 lei. Összesen: 305 lei. Fogaras: Grósz Endre 25, Heiss Sándor 25, Krausz Mór 20, izr. hitközség 10 lei. Összesen: 80 lei. Satu-Mare: Többen 48 lei. Sárközujlak: Többen 55 lei. Kalotaszentkirály: Többen 38 lei. Marosludas: Többen 187 lei. Szilágycseh: Jakab József 20 lei. Gyergyószentmiklós: Senensieb Jenő 50, Senensieb Hermann 50, Kelemen Bernát 50, Gombos 10 lei. Összesen: 160 lei. Bistrița: Fürst Gusztáv 20, többen 60 lei. Összesen: 80 lei. Az adományozók fogadják hálás köszönetünket. Elnökség.

Eladó. Máramaroszigeten a dr. Joan Mihályi-utca 43. és néhai özv. Szabó Aurélné-féle modern, szolidul megépített egyemeletes uri lak, mely áll 15 szobából (2 lakás a földszinten s egy az emeleten) parkettes szobák, fürdőszobák, melléképületek, parkirozott udvar és kert; a Nicu Filipescu-utca nyíl, végén van kétikébb bérház; összterülete 1524 négyzetöl. Eladási ár: 700.000 lei. Ajánlatokat elfogad 1922 május 20-ig Bede László m.-szigeti ref. lelkész, akinél a részletes eladási feltételek is megtehetőek.

Kimutatás az ort. Chevra Kadisa (Jehudit vezetése alatt álló) kórház élmezőbizottság 1922. évi márc. havi működéséről. Március havában kiosztott ebédék száma 1455 adag, március havában kiosztott tejmentesség 225 liter, március havában kiosztott bormennyiség 26 liter. Bevétel: Betegtek hozzájárulása 1635, egyéb hozzájárulások 330, havi tagdíjakból 6540, perselyből 1182, templomi adományból 705 lei. Összesen: 10.392 lei. Kiadások: Étel-

hordásért 4086, főzésért 1266, konyhai kiadások 340, igazgatási költségek 1843 50, jutalék 592, sarély 60, egyenleg 2204 50 lei. Összesen: 10.392 lei.

Cluj, 1922 évi április hó.

Rosenzweig Antal Neumann Mórné
Ch. K. elnök. bizotts. elnök.

Mózes Elek
jegyző.

A Zsidó Nemzeti Alap

erdélyrészi irodájának
X. számú kimutatása

(Az előző szám folytatása.)

A Szatmári Cionista Szervezet
IV. számú „Bárkoccha“
Nachlaja

Herskovits Mózes 28 lei. A héber iskola növekedésének purimi gyűjtése 1950 lei. (Részletezve legközelebb.) (Eddig befolyt 32 dunam.) 1978-

Templomadomány

Borossébes: Lefkovits Bernát 51, Weiszberger Adolf 50, Kohn Jenő 30, Schwarz Emanuel 100 lei (231-).
Magyarlajos: Ide Misi, Fauber Hilel 50-50 lei. 331-

Mult számunkban kimutatott, de még nem részletezett nagyváradi gyermekek purimi gyűjtésének részletezése:

Gutfried Jenő 80, Schwartz József 50, Weisz Ernő 40, Weisz Elemér 93, Ujfalusi Zoltán 15, Spitzer Ernő 9, Katz Károly 43 50, Heller Miklós 28, London Hermann 60, Marosi Klára 77, Seidler Sándor 66, Rosenthal Nándor 102, Katz Andor 14, Gyárfás Győző 35, Zukermann Endre 64, Goldstein József 131, Goldstein Miklós 41, Goldstein Dávid 3, Fekete Sándor 15, Schwartz Andor 2, Grósz József 23, Grünwald Sándor 263, Klein Izidor 2, Léner Antal 1, Lőrincz Sándor 10, Lőrincz László 20, Löwi Albert 2, Mittelman Nándor 25, Reich László 23, (Folytatás a következő számban.)

Pályázat.

A buzási izraelita hitközség egy előimádkozói, metszői és samoszi teendőket magában foglaló állásra pályázatot hirdet. Javadművelés: havi 600 lei fizetés szabad lakás (3-4 szoba stb) fél kert, teljes schita (évi 1500 lei körül) fűrdőidény alatt nagy mellékjűvelem.

Metszői képzés 3 orth. rabbi bizonyítványval igazolandó. Ajánlat beadási határidő folyó év május 10. Utőköltség csak meghívottnak térítetik meg. Állás azonnal elfoglalandó.

Dr. Sugár Rezső
hitk. elnök

Perfekt

gyors és gépirónói

sürgősen keresünk. Jelentkezhetni Zsidó Nemzeti Szövetség irodájában Calea Regele Ferdinand 48.

Eredeti párisi

ruha, köpeny, kostüm-modellek kiárúsítását megkezdtem

Beck-salon

3743-1

Cluj, Mikó-utca 30.

Táblaüveg minden méretben, **lámpaárut,** kristályfehér lámpacső és csiszolt üvegárut, demijonokat rektárról azonnal szállítunk 1262

Ausländer Testvérek

Cluj-Kolozsvár, Piata M. Viteazul (v. Széchenyi-tér) 39 Telef. 9-54.
En-gros! En-detail!

Ha szép és elegáns ruhát akar, látogassa meg

Herkovits Jenő

férfi szabót sr. Baba Novac (Bethlen-u.) 10, ahol bel- és külföldi szövetek állandóan raktáron vannak. 000
Pontos kiszolgálás. 1337
Szolid és olcsó árak!

TUNGSRAM

Egy szük az leírás. A uttörő ap irta és a szintén a figyelése melyet e levélnek mégis, (v nyira lel vonása a ságos, de dalmasko chalué C zik és o gyalog, C

... Né roztam, rangolai ber népdá emberek, tek ott, emlitik, b osoda, ha rá, közel Jiszraél és ténelmi ne veznek. kértim (szövetkeze zsebenben felé. Haifa Haccáir", s sági moza galiciai fia első pihenő ban az a kvacák tes gadják a k egyetlen fü országot be

Hasómér kövezett o zsidó keze vább a Kar lul felé. M telep, mely eregebb m zete alapito tottem ott e országoton dig mig pá köztött gyón

AZ AL
In 13

Nem tud hiszem, tüzn melengetem. Körülöttem, Testek és h mögött s nehéz töle kiáltás repül kiáltott? ma kezést, és ne meg. Elek-e folytatni?... hangok, pufó üvegben öblő távol van mi tudtam, mi neve volt be nak... sok-s rámereszkede imént? Az semmi... m nyedtem vo rodva az any kezd valami zürzavar... gok. Ezek az mögöttem, ez igen, már tu déli tájon, k hűvösség, attó mennem a ná lami huz és szerit, hogy it Tüznél? Nin

Chefcibától Metulláig

Gyalogszerrel Galileán keresztül. Egy chaluc levele az épülő országból

Az Uj Kelet tudósítójától

Egy fiatal chaluc levélből veszünk az alábbi nagyon érdekes utleirást. A levelet a fiatal palesztinai uttörő apjához, Wolf Adolf urhoz írta és minden szépíró nélkül, őszintén tárja elénk élezzemű megfigyeléseit. Hogy az összenyomás, melyet ennek a bizalmas természetű levélnek tartalma az olvasóban kelt, mégis, (vagy talán: épen azért) annyira lelkesítő, az egyik jellemző vonása a zsidó államalapítás fáradságos, de minden akadályokon diadalmaskodó munkájának. A fiatal chaluc Chefcibah kolóniában dolgozik és onnan tette meg az utat gyalog, Galileába.

előttem a kicsiny Nazáret város. Az egész városka számtalan apró templomból és közbe közbe arab agyagvaskókból áll. Déli időben épen úgy meglátnak ott a harangok, akár csak nálatok. Aztán újra tovább a szép zsidó országuton keresztül az arab falvakon, melynek házai négyzetes agyagvaskók keresztül a mezőkön és szántóföldeken Nurisz felé, mely a mi jövendőbeli falunk Emek-Jezreelben, a Jezreel völgyében Széles hosszú lapály két hegylány között, egészen távol a háttérben a Jordán folyása csillog és tulsó oldalról a Haurán hegyység vad sziklapartjai látszanak.

A Nemzeti Alap földjein

A Hauranban, a Jordán keleti fensíkján a Zsidó Nemzeti Alapnak igen nagy kiterjedésű földjei vannak, de egyelőre még lehetetlen volt ezeken a földeken kolóniákat alapítani, mert a Haurán-arabok eddig minden kísérletet lehetetlenné tettek. A Hauránban lakó arabok rablótermesztű pásztorok, melyet rejtekhelyeiből eddig még nem lehetett kiesalni és nem lehetett legyőzni. Nurisz tájékán az Emek-Jezreelben, melynek egész területe a legújabb vétel következtében már szintén a Zsidó Nemzeti Alapé, eddig négy új gyarmat létesült. A négy közül az egyik gyarmatot a Gedud Havóda (munkáslelőhely) alapították. A négy új gyarmat egyikében Et-Cherutban pihentünk meg. Olyan ez a kicsiny telep, mint egy zugó méhkas. Körülbelül százötven fiatal ember tartozik a telephez, mely összesen hatszáz zsidó lelket számlál. Az építés munkáját még csak most kezdték meg, úgy, hogy egyelőre még sátrak alatt laknak, azonban néhány havi munkálkodás után máris készen áll a gézgépekkel felszerelt fémegmunkáló műhelyük, egy bőrmegmunkáló műhelyük, kovács műhely, pék műhely és minden egyéb kézműves alkalmatosság, mind a saját használatukra. A legközelebbi állomásunk Merchavja volt. Ez a Zsidó Nemzeti Alapnak egy régi telepe, melyen az ottani Kvuca mintagazdaságot vezet. Gyönyörű barmaik és nagy szántóföldjeik vannak, mezőgazdasági kísérleti állomásokkal felszerelve. Innen egy csomó régebbi és újabb zsidó

Testvérek között

Néhány hónap előtt elhatároztam, hogy keresztül fogom barangolni Galileát. Anyai száj héber népdal beszél Galileáról, és az emberek, akik már látták, vagy éltek ott, olyan ragyogó szemekkel említik, ha szó esik róla, hogy nem esoda, ha magam is kedvet kaptam rá, közelebből megismereni Erec-Jizrael északi részét, amelyet történelmi nevén Galiláának (Galilea) neveznek. A kvucámtól szabadságot kértem (kvuca — telepes munkásszövetkezet) és hetvenöt piasterral zsebemben, utnak indultam Haifa felé. Haifa mellett van a „Hassómér-Haccáir“, a keleturópai zsidó ifjúsági mozgalom kvucája, többnyire galíciai fiatal emberek és itt tartottam első pihenőmet. Itt, a mi országunkban az a szokás, hogy az egyes kvucák testvéri vendégszeretettel fogadják a keresztututazót, úgy, hogy egyetlen fillér nélkül lehet az egész országot bejárni.

Nazáret

Hasómér-haccáir táborából a széles kövezett országuton, melyett már zsidó kezek építettek, mentem tovább a Karmel hegyység lábánál Mahlul felé. Mahlul egy ujonban alakult telep, melyet a Mosev-Ovdim, az óreggebb munkások munkásszövetkezte alapított. Csak egy éjszakát töltöttem ott és újra tovább mentem az országuton hegynek fölfelé, mindaddig míg pálmálgetek és zöld kertek között gyönyörű panoráma nyílt meg

telepen mentünk keresztül, hegyeken át és szántóföldeken át, melyeken arabok és zsidók egymás szomszédságában munkálkodnak. Végre elérkeztünk Daganjába, mely egyike a legrégibb kvucáknak. Daganjában érdekes ismeretséget kötöttem egy bécsi írónővel. Itt lakik ugyanis Irma Singer, aki még néhány év előtt egyike volt a legjobbnévű német írónőkhöz, jelenleg egy kolonistának a felesége és Mirjam Berkovics név alatt ismerik.

Egy galut-város

Huzamosabb állomást Tibériásban tartottam. Tibériás egyike Erec Jizrael galut-városainak. Rendezetlen, piszkos és keletlen tarka. Minden elképzelhető származású és külsejű zsidó található benne. Szeferdok, chaluka-zsidók, akik a galut-ortodoxok könyöradományából élnek, izmos orosz zsidók és mások. Tibériás lakosságának körülbelül fele zsidó. Innen aztán tovább a sziklabarlangok előtt, amelyekben Bar Kochba királyunk hadserege rejtőzködött, Migdal-kolónia felé. A mai Migdal-kolónia az egykori Magdala helyiség helyén van. Aztán egyre tovább Machanaimon, Mismar-Hajrdénon, Jezód-Hamalán keresztül a Mérom tóig.

A Mérom tó északi részén vannak az ország határszéli kolóniái, Tel-Chai, Kefar-Giládi és Metula. Ezek a kolóniák a háborus években majdnem teljesen tönkrementek. A körülakó arabok megtámadták és a védelmi harcokban hat derék zsidó kolonista el is esett, közöttük a hős Trunpeldor kapitány is. Mostan aztán Tel Chai vérbosszu viszonyban van a körüllevő arab falvakkal, minthogy a csatározásokban tízenhat arab is elesett. Egnapi pihenés után elérkeztünk Metullába. Metula kicsiny barátságos kolónia, a legszélső határszélen.

Kevés a pénz

Igy téhát gyalogszerrel vándoroltam keresztül az egész fenséges Galileát, anélkül, hogy egy fillérembe kerül is volna. Minden gyönyörű itten, a természet, a gyarmatok és az emberek egyaránt. És munkát lehet látni és eredményeket a szorgalomnak és akaratnak eredményeit, csak egy hiányzik: a pénz. Mindenütt ugyanezt az egy panaszt hallottam. És amellet az emberek minden szegénységük ellenére is végtelenül vendégszeretők. A felületes vizsgáló ezt a vendégszeretetet, a tiszta házat, a jól megmivelt földeket, az

ápolat szarvasmarhákat és gépeket gazdagságnak gondolhatja, azonban a tüzetesen néző mégis észreveszi, hogy mindennek magja egyelőre a szegénység. Manapság valóságos rá vannak kényszerülve a kolóniák, hogy összes termékeiket saját maguk használják fel, ami gazdasági szempontból tarthatatlan állapot. Pénz kell ide, pénz, pénz és újra pénz és ha a galut elő fogja ezt teremteni, hogy a gyarmatosítás első nehézségeit leküzdjük vele, akkor fog kibontakozni csak a palesztinai Zsidó-ország igazi képe.

Visszafelé megint csak gyalog tettem meg az utat Haifán keresztül a saját kolóniámba. Egy európai közmondás azt tartja: „Nápolyt látni és meghalni.“ Én azt mondom: „Galileát látni és élni.“

A belügyi főigazgató Bukarestben. Marian Vararu belügyi főigazgató tegnap Kolozsvártól Bukarestbe utazott, hogy jelentést tegyen a kormányynak az erdélyi lakásügyekben, az államtitkárságok felosztása körüli kérdésben és a tisztviselők elhelyezése dolgában. A belügyi főigazgató konkrét javaslatot is vitt Bukarestbe. A javaslat tízenyolc pontot tartalmaz.

A cionista világszervezet évi konferenciája. A cionista világszervezet tudvalevőleg két évenként tartja kongresszusát, a közbeeső kongresszus nélküli években pedig évi konferencia szokott lenni. A cionista világszervezet londoni végrehajtó bizottsága most küldte szét ez irányú körlevélét, mely szerint az évi konferencia 1922 szeptember 1-ére van összehívva. A konferencia helye még nincs megállapítva, valószínű azonban, hogy valamelyik alacsony valutájú ország fővárosa lesz megjelölve. A körlevél részletezi az évi konferencia feladatait és felemlít egy csomó fontos politikai kérdést, amelyek megvitatásra kerülnek. Az országos szervezetek figyelmét nyomtatékosan felhívják arra, hogy a konferencián való képviseltetés a sékelek számától függ. A végrehajtó bizottság semmi körülmények között sem fog eltekinteni a kongresszus azon határozatától, hogy a választásoknál csupán a június 30-ig befolyt sékelek jöhettek számításba.

Központi szállóban minden este 9-hor
Olga & Teddy
schimmyestélye

AZ ÁLOMTELEPES

Irja Kaczér Illés
13. Forrásláz

Tel-Chálóm, a tetőn Nem tudom, mi történik. Azt hiszem, tüznél guggolok, a kezemet melegenem... mindennem fázik... Körülöttem, fölöttem vörösség... Testek és hangok járnak a hátam mögött s valami erős fűszer... nehéz tőle a fejem... Most éles kiáltás repült rajtam át... Ember kiáltott? madár? Erőltetem az emlékezést, és nem tudom, hol szakadt meg. Elek-e még, ha nem tudom folytatni?... Olyan furesák ezek a hangok, pufókák és melegek, mintha üvegben öblögetnék őket. És olyan távol van minden. Az imént még tudtam, mi vagyok és mit történeik, neve volt bennem sok-sok dolognak... sok-sok dolognak?... most rámereszkedett a vörösség... Az imént? Az imént még nem volt semmi... mintha abroncs közt görnyedtem volna, vagy összezsugorodva az anyaméh sététjében, most kezd valami lenni velem... ez a zűrzavar... ezek a hangok... szagok. Ezek az elsurranó testek itt mögöttem, ez a vérvörös sátor... igen, már tudom, sátorban lakom déli tájon, künn forróság van, itt hűvösség, attól didergek. Ki kellene mennem a napra. Nem tudok. Valami huz és ideköt. Valami kényszerít, hogy itt guggoljak a tüznél. Tüznél? Nincs itt tűz sehol. Hát

mi van?... Ki jár odakünn? Szeretnék kivergődni ebből a vörös vak-ságból... Hé, ki van itt körülöttem!

Úgy rémlik, kiáltottam... nagyot kiáltottam. Senkise jön. Nem hallották. Mintha tengeren hanyódnám egy szál deszkán... a tenger elnyeli a hangomat. Pedig vannak körülöttem... sziget vagy hajó... van, van valami. Tenger... A pirosság meghasad, vizet látok, sok, sok, sok vizet... s hallom, valaki kiált fönn az árbócosárban: „hajó, hajó!“ Lentről felelnek neki. Lentről? Az árbócosárba? Furesa ez az összevisszaság! Hé, emberek, hé, itt egy hajótörött!

Senki. Rábizom magamat a deszkámra. A víz hideg... a szél forró, olyan forró, hogy süti a torkomat, fuldoklok tőle. Vagy a tengert nyelim és attól fuldoklok? A tengert. Sós és keserű. Keserű, keserű, keserű. Miért olyan keserű? Miért nyelim velem ezt a keserűt! Valaki suttog a fülemb. Még egy kortyot, még egy kortyot, még... Valaki? Nem, csak a tenger. Olyan széles ez a tenger, olyan mély, olyan könyörtelenül keserű. Még egy kortyot? Még? Hosszulábu madarak lépkednek körülöttem, olyan hosszú a lábuk, hogy a tenger fenekére ér... Különös, hogy ilyen hosszulábu golyák is vannak a világon. Még egy kortyot? A matróz, aki az imént kiáltott, most azt kiáltja: „Gólyalábat! Gólyalábat!“ Miféle matróz? Olyan

sokszor hallom érdes kiáltását. Olyan ismerős a hangja.

Kezd előmleni bennem a meleg. Végigbizzereg rajtam. Jólesik. Kezdek átmelegedni. A kezem tüzes vas... A vörösség el-eltűnik. Sátor! Sátor van fölöttem, szürke ponyva, néha kipiroslik, süt rá a nap... a hátam mögött nincs semmi, ha hátrafordulnék látnám... még nem tudok hátrafordulni, mingyár... a suttogás... nem a tenger suttog... sok víz van az orromban s a fülemben, érzem a szagát... bugyborékol... a fejem is tele van vele. A tenger! Megint hallom az iménti kiáltást s úgy ujjong az ismerős hang. „Hajó! Hajó!“ De már hallom, hogy felelnek neki. „Csítt, nem hajó!“ Nem hajó? Akkor mi? Elszomorít, hogy nem hajó. Érzem, hogy ring alattam... micsoda? a víz? S az iménti hangok egyike fojtottan. „Mondtam már... ne himbálj, leszakad a fedél!“ A fedél? Mégis csak süllyedő hajón vagyunk.

Kezdem tudni az életemet. Érzem. Hajódom át az óperencián... vár a föld. A föld? Mintha már meg is érkeztem volna egyszer. Megyek vissza? Valaki nevet. „Nem, nem, nem!“ Ez a nevetés! Egy szákoska rizs jut eszembe, ömlik, ömlik, előmlik a mag. Egy barna arc elhuzza a ráncait, kivillog a fogsora... Hehehe, rizst! És gyanítom, hogy talaj van alattam, én itt valami nagyot mivelttem egyszer. Én, én! Ej hisz én már rég partraszálltam,

rég lebontottam a sátramot s felépítettem a házamat... egész sereg kéz segített... és feláramt a kavicsos földet... szántottam, vetettem, arattam... Arattam én már? Már tudom, hogy elvettem... mit is?... hehehe, mit is?... Igen, vettem, de learattam-e már? Ki van itt mellettem?

Nehéz a szememhéja... le van varrva, nem tudom feltépni. Úgy rémlik, az imént meghasadt egy nyílás, láttam valamit, most semmit. A fülemben vattacsomó... úgy zug, lár-máz, siketít... micsoda? Egy-egy pillanatra ép hangokat hallok, ép szavakat, aztán lüktetni kezdenek a morszárútok, eltörök... s a torkom tele keserűvel... Egy hang... „Mondtam, Kalbu!“ S a fejemben ezerszer... Kalbu, Kalbu, Kalbu... Mondtam Kalbu! S végre megtudom, mi ez. Kalbu egy kisfiú. Kalbu az én kisfiam. Nekem gyerekeim is vannak. Ez a sirós hang, amely folyton suttog, mintha az én hangom huga volna, ez mondta, szigorúan haraggal: „Mondtam Kalbu!“

Már tudom, hogy a fejem zug. A fülemben... Nincs benne vatta, de valami hirtelen elsiketített. Már az imént? Nem, az imént még nem voltam siket. Vagy csak nem tudtam... most kezdek kimászni az öntudatba... már künn vagyok. A szemem még leragadt, a fülemben még viz bugyborékol... viz?... oly erős bennem az érzés, hogy én most születtem életre... most? Egyszer már meg-

4086, főzésért 1266, konyhai 340, igazgatási költségek jutalék 592, sorély 60, 2204:50 lei. Összesen:

1922 évi április hó. Ig Antal Neumann Mórné elnök. bizotts. elnök. Mózse Elek jegyző.

Nemzeti Alap

nyelvi irodájának számu kimutatása (előző szám folytatása.)

Mári Cionista Szervezet számu „Barkochba“ Nachlája

Mózse Elek 28 lei. A héber nyelvű purimi gyűjtése (Részletezve legközelebb.) 1978-

Diplomadomány

Lefkovits Bernát 51, Adolf 50, Kohn Jenő 30, 1922. évi 100 lei (231-). Ide Misi, Fauber Hilel 331-

Munkban kimutatott, de részletezett nagyvárdi purimi gyűjtésének részletezése:

Jenő 80, Schvartz József 40, Weisz Elemér 93, 15, Spitzer Ernő 9, 43 50, Heller Miklós 28, 60, Marosi Klára 77, 66, Rosenthal Nándor 14, Gyárfás Győző 64, Goldstein Endre 64, Goldstein Miklós 41, Goldstein Fekete Sándor 15, 2, Grósz József 23, 263, Klein Izidor 2, 1, Lőrincz Sándor 10, 20, Löwi Albert 2, 25, Reich László 23, következő számban.)

Pályázat.

izraelita hitközség egy elő- és samesi teendőkét-mára pályázatot hirdet. zás: havi 600 lei fizetés (szoba stb) fél kort, teljes (ei körül) furdődény alatt elem. pesítés 3 orth. rabbi bizo-landó.

adási határidő folyó év árszáma csak meghívottak al elfogalando.

Dr. Sugár Rezső hitk. elnök

Perfekt gépirónói

szink. Jelentkezhetni ti Szövetség irodá-gelele Ferd nand 48.

párisi

kostüm-modellek megkezdtem

Beck-salon

Cluj, Mikó-utca 30.

lampaárut.

ecso és csiszolt üveg-akat rektáról azonnal 1262

Testvérek

Plata M. Viteazul 39 Telef. 9-54. En-detail!

ruhát akar,

ts Jenő

Baba Novac (Beth- és külföldi szótár) vannak. 000 szolgálat. 1337 csó árak!

KÖZGAZDASÁG

Megalakult a Bányavállalatok Szövetsége

Az Új Kelet tudósítójától

Hirt adtunk arról, hogy az erdélyi és bánáti vezető bányavállalatok erdélyi és bánáti szervezetük megalakítása céljából gyűlést hívtak össze Kolozsvárra, a Munkaadók Szövetsége Jorga-utcai központi irodájába. Az alakulás 18 bányavállalat részvételével meg is történt s az új szakszervezet a többi termelő rétegekkel való szoros együttműködés céljából az Erdélyi és Bánáti Munkaadók Szövetségébe kapcsolódott be.

Az egyesület vezetősége a bányai ipar legkiválóbb reprezentánsaiból alakult. Elnök Winkler János bányatanácsos, a petrosani szénbánya vezérigazgatója. Társelnök Evián János bankigazgató, a farkasházi szénbánya igazgatója tagja, továbbá Szántó Miklós, az Erdélyi Szénbánya r.-t. vezérigazgatója.

A program, amelyet a Bányavállalatok Szövetsége maga elé tűzött, nem a lépten-nyomon megalakuló szindikátusok sablonos programja és elsősorban az egész ország bányai ipari kapacitásának 72 százalékát kitevő erdélyi és bánáti bányatermelés teljes reorganizálását akarja megkezdni. Minthogy az erdélyi és bánáti 230 bányavállalat közül alig 120 vállalat van üzemben s ezek is terhelési képességüknek csak 60 százalékát nyújtják, már a megalakuláskor tervet dolgoztak ki a bányai ipari termelés új szervezéséhez szükséges belföldi és külföldi tőke megszerzése, állami kedvezmények biztosítása és az egységes új bányai törvény tervezetének kidolgozása tárgyában. Ezen szavakkal ítélte el a közgyűlés a mind nagyobb válsággal küzdő bányavállalatokkal szemben folytatott helytelen adó-, vám és forgalmi politikát. A lupényi bányakatasztrófa szomorú aktualitása képeán rámutatott arra, hogy a bányavállalatok további elhanyagolása szinte lehetetlenné fogja tenni a hasonló katasztrófákat megakadályozó preventív óvintézkedések megvalósulását. Ugyancsak lehetetlenné válik a biztosító beruházások megtétele és ha

tetem... egyszer? Tizezerszer... De most tudok róla...

Kezd alábbhagyni a zugás... vagy csak megszórtam? Nem, megint hallom a hangokat... megint?... „Ilyicska bácsi... a gólyalábat...” Ezt nagyon sokszor hallottam. Vagy csak egyszer és itt sokszorozódik a dohártyámon, mint eldobott kavics a vizen? A végén már tudom, ki ez az Ilyicska... testvérem... ő is segített nekem építeni, amikor a sátorot kinőttük... de akkor miért élünk még mindig sátorban? És mi az, hogy adja ide a gólyalábat? Azt láttam, hogy nagy gólyalábat lények lépkednek a vízben... a tengerben... de miért Ilyicska?

Kérdések kavarognak bennem... ez már gondolkodás... eddig nem gondolkoztam... eddig nem?... valami történt velem. Nem tudom mi. Hirtelen belém villan valami lázas vízió, fehér-leples rontók nyargalnak az éjszakában s a fülemben csörgő nevetés... és megint egy név... Abu Abdulla... mondta valaki?... Aztán megint zugni kezd... sirni, dűnyögni... Nachmen, dűnyög, mindenki dűnyög, vad kerengő tánc... és kész... mi kész?... friss mekegést hallok... a Kecsketőgy kész... Messzi bőgést hallok... Persze, nem sátorban görnyedek. Sátor görnyed az istállóban... vajudik. Iszonyu! Már tudom. Sátor megellett... s a Kecsketőgy elöntötte az istálót.

Valaki szól hozzám. „Megvan a borju, Jisáj. El. Ugye nagyapó, szép.”

(Folytatjuk.)

ma Románia szén-szükségletének csak 40 százalékát kénytelen importálni, a jövőben ily irányú szükségletnek 100 százalékos behozatalára lesz szükség.

Végül elhatározta a közgyűlés, hogy a sérelmeket és a kapcsolatos programponokat részletes memorandumba foglalja s a szakminiszterekhez felterjeszti. A közgyűlés részvételt kíván intézett még a lupényi bányakatasztrófa károultjaihoz és elhatározta, hogy az összes bányavállalatokat felhívja az áldozatok hátramaradtjainak segélyezésére.

Belföld

(x) A vendéglősök, szállodások és kávécsok országos kongresszusa. Az erdélyi és bánáti vendéglősök, szállodások és kávécsok ezidei országos kongresszusát május 16-án tartják meg Nagyváradon. A rendező nagyváradi iparkamara ezután is felkéri az érdekelteket, közöljék minél előbb esetleges indítványait, megemlítvén, ki vállalkozik az előadói tisztre. Eddig a következő pontok tűztek napirendre: 1. Az országos központi szövetség megalakítása; 2. Az uzorabíróság eltörlése, vagy ítéleteinek más alapra helyezése; 3. Az árnaximálás eltörlése; 4. A szabadkereskedelem helyreállítása; 5. A zene-kérdés országos rendezése; 6. A luxus-, zene- és vándorok eltörlése; 7. A pinócér-kérdés országos rendezése; 8. A vendéglős- és kávéipari jogi helyzetének szabályozása; 9. A kimerési engedélyek megadásának szabályozása; 10. Az idegenforgalom emelése. Jelentkezési határidő a kongresszuson való részvételre május 5.

(x) Megalakult a román-német kereskedelmi bíróság. A „Monitorul Oficial” április 29-i 20. száma közli a külügyminisztérium jelentését a német-román kereskedelmi bíróság működési szabályzatáról. A bíróság a versaillesi békeszerződés 2. paragrafusának megfelelően alakult, székhelye Párisban van a rue de Varenne 57 szám alatt. A nagyjelentőségű intézmény már megkezdte működését.

(x) Ágynemű-, paplan- és matrácgyár Kolozsváron. Jelentős ipari üzemet alapítottak Kolozsváron Lebeda R.-T. cég alatt. Modernül felszerelt ágynemű-, matrác- és paplan-gyár az új alapítás, amely egyike Románia legelső ipari üzemének. A gyár ma 60 munkással dolgozik, ez a szám azonban hamarosan 120-ra emelkedik. A Lebeda R.-T. első sorban kórházaknak és szállodáknak készít nagyban ágyneműt, amelyre máris jelentős rendelést kapott.

(x) Megtiltják a hagyma kivitelét. Bukarestből jelentik: A hagyma és burgonya kivitelére a kereskedelemügyi minisztériumban még nem döntöttek véglegesen. Tekintettel azonban a túl magas piaci árakra — a hagyma kilogramja a fővárosban nyolc lei — elhatározták, hogy a hagyma kivitelét megtiltják. A tojás kivitelét már megtiltották.

(x) Az idej „Tárgul mosilor”. A bukaresti konvencionális nagy országos vásárt május 20-án nyitják meg és június 5-éig fog tartani. A vásár rendezésére a kereskedelemügyi miniszter külön bizottságot nevezett ki.

(x) Új adórendeletek. A kolozsvári pénzügyi részortnál nyert értesülés szerint a pénzügyminiszter megengedte a Hangya fogyasztási szövetkezetnek és a községi hitelszövetkezeteknek, hogy az egyszázalékos forgalmi adót a községi adópénztárakba fizessék be. Ezáltal lehetővé válik, hogy a befolyt forgalmi adót havonként ne a nagy távolságra fekvő kincstári adóhivatalba kelljen beszolgáltatni.

Az F céduláris adót illetően a pénzügyi vezérigazgatóság utasította a vármegyei pénzügyigazgatóságokat, hogy tartsák nyilván az összes munkaadókat és szólítsák fel őket, hogy az alkalmazottak fizetéséből 1921 április elsejétől levont kereseti adót legkevesebb harminc napon belül fizessék be az illetékes

adóhivatalba, mert ellenkező esetben a megfelelő pénzbírságon felül az adónak kétszeresét fogják fizetni. A miniszteri rendelkezés értelmében az illetékes pénzügyigazgatóságoknak a helyszínen meg kell vizsgálni a munkaadók üzleti könyveit, amiből megállapíthatják, hogy mennyiben teljesítették kötelezettségüket a kereseti adók levonásáról és beszolgáltatásáról illetően. Ezzel egyidőben a kincstári közegyek meg fogják vizsgálni, hogy a gyárak, bankok, részvénytársaságok, iparosok stb. befizették-e a 15 és 12 százalékos G céduláris adót a betéti, folyószámla és jelzálogkamatok után, illetőleg az egyszázalékos forgalmi adót a szeptember elsejétől járó összes nyers bevételük, nyereségük után.

A pénzügyminiszter legújabb rendelete ismételtén kijelenti, hogy nincs megengedve egyetlen jelzálog követelésnek, illetőleg adósságnak a telekkönyvi jegyzőkönyvből való törlése mindaddig, míg az illető teljesen be nem fizette a megfelelő G céduláris adót. A pénzügyigazgatóságoknak azok van nagyobb ily-tervezési adótervezések törlésére részleltetést engedélyezni.

Külföld

(x) A csehszlovák bankjegyforgalom. Prágából jelentik: A csehszlovák jegybank legutóbbi kimutatása szerint a jegybank bankjegyforgalma március 15-ike óta 350 millióval csökkent. Ugyanebben az időben az értekezlet 33 millió cseh koronával emelkedett. Az ipar- elősegítésére újból tárgyalnak a devizakereskedelm szabdattólól.

(x) A hamis felülbélyegzésű magyar pénzjegyek bevétele. A magyar pénzügyminiszter tudvalegőleg rendelkezett arról, hogy a hamis felülbélyegzésű Osztrák Magyar bankjegyek 25 százalékkal való bevételestől. Erről az intézkedésről Popovics Sándor, az állami kőzetotélnök, a következő nyilatkozatot tette a „Magyar Hírlap” munkatársának:

— A hamis felülbélyegzésű pénzkek bevételestől tulajdonképpen befejeződik az Osztrák-Magyar Bank bankjegyeinek becsereleése és miután a belügyi kormány elintézte a Németországban és Ausztriában összegyűjtött hamis felülbélyegzésű bankjegyek bevételestől kérdését is, az egész bevételestől akció ezzel elintézettné tekinthető. A jegyintézetnél és az állampénztáraknál hamis felülbélyegzésűnek deklarált bankjegyek az állampénztáraknál vannak és azok bevételestől most a pénzügyminiszterhez benyújtandó kérvények alapján fog megtörténni.

Speciális hajfestő, női fodrász és manicure terem

Galik és Fodor, Cluj

Calea Victoriei 2. (volt Rossuth L.-u.)

Modern hajmunkák, jutányos árak! 1284

M·A·G·V·A·K

és kertgazdasági termékek

Déri Arpád nagykereskedésének és kerigazdaságának bizományi árusító üzlet (Mátyás király tér 32) és Horváth-csemegeüzletben (Deák Ferencz-utca) megkezdődött!

Cukorka és csokoládé raktár

Lusztig és Hussbächer
Cal. Regele Ferdinand 31.
Szállítunk postán, utánvét mellett.

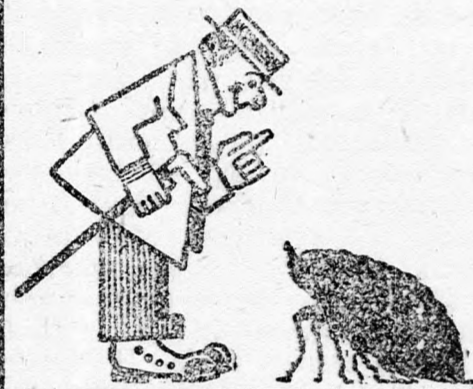
A külföld legbiztosabb főegirtóanyaga megerkezett. Főegirtást teljes garancia mellett 00000000 eszközöl 00000000

GRÁTZ

Str. Saguna (Bartha Miklós u.) 16. A legmodernebb címfestést, szobafestést és mázolás 00000000 elvállalok. 00000000

749 TELEFON 749

1888

Hercules győz mekkor igyár Rt.

Falercak Baumzewelg Arnold, Cluj

Strada Reg. Ferdinand (Wesselényi M u.) 25. szám. Állandó nagy raktár mindenemű gyermekokocsiban. Árjegyzéket Engros kívánatra küld. Engros 9451

Wieni irodánk

és Bruck—Hegyeshalom—Budapest—Szolnok—Biharkeresztes—Békéscsaba és Kőtegyanban felállított saját exposituraink után

kötér kikötése mellett 5—10—15 napi

határidőn belül Ó-és Új-Románia bármely részébe vagy vissza darabú és vagonrakomány szállításokat vállalunk

Deutsch Testvérek. Központ Cluj, P. Unirei 26. Fiókok Wien I. Rotenturm Str. 12. Oradea-Mare Rimanoči-u. 12. Orsova Dunapart. 1276

Tavaszi újdonságok!

Női, gyermek harisnya, keztyű és rövidaru nagy választékban érkezett

Fischbein & Spitz

rövid és kötött áru üzletébe CLUJ (Kolozsvár), Piata Unirii (Mátyás király-tér 29. szám. Bánffy-palota. 1882

Şzalámii postán utánvét mellett pontosan szállít 1344

Winkler Mór & C. Szalámigyára

Cluj, Piata Mihail Viteazul (Széchenyi-tér 39. Telefon 12—90. Árjegyzék és kívánatra ingyen.

SZÍNHÁ

A Habim adást ta

Az a mel amellyel a k estéről estére társulatát, ar gatót, hogy k lését meghos köréből érkez gedve, a Hab ot előadást Biasini helyis műsora a köv Szerdán, má médesz, Csütörtökön: életkép 3 Szombaton: 3 felvona Vasárnap: S hoben, é násban. Hétfő: Schwe 3 felvona

A rendes sulat tagjai m mokkal is fel hogy a Habim is zsúfolt há tartani, mint

MAG

Szerda: Kis gr Béla ven Árakal. E Csütörtök: A m Rendes h szám A. A tere veze Péntek: Rende A színész lány. (Kab Gyula Premióre-h A premióre 12 óraig t Szombat d. u.: S opera előá árakal.) Szombat este: Ü betanuláss Premióre-h Gózon Gy val. Napi A műsorra tűző megváltható

Berky Lili és Hétfőn délben k péntek este jeg bérlők részére összes jegyek a kezésére állanak változatos és gaz nános darab moll sosabb magánsz szórakoztatni a Udvösköben fog Gózon Gyula. Va színre, a címsze Bandi szerepében

Délutáni ope árral népszertü ó délután 3 órak világhírű vig ope színrekerül, R Tidikóval.

Kis gróf rep Igen nagy az ére amikor új szerep Rényi és Martos címszerepet Tom Gyermekelőad magyar színház Olós helyárakkal kedves mesedara

Apollo mozg péntek, Molly, az főszerepben: Stel tikus kalandortör leglátványosabb f gonoszító történe Pathé romek, Ny misztikus kelet és kezése.

Egyetem moz az Apollo filmváll nagy látványos tör a zsidó szentirat Péntek, szombat és Dempsey közi folytatott chicagói pompás vigjáték, érdeklésítő erköl

Uránia mozg kalandortörténet, működésével kész vöröslérvényes ba Ufa-remek! Egy t a szezon legérd Szombaton A halá regénye. Vasárnap kapó filmszínmű.

SZÍNHÁZ - MŰVÉSZET

A Habima még öt előadást tart Kolozsváron

Az a meleg ünneplés és szeretet, amellyel a kolozsvári zsidó közönség esteről estére elhalmozta Strammer társulatát, arra bírta Strammer igazgatót, hogy kolozsvári vendégszereplését meghosszabbítsa. A közönség köréből érkező számos kérésnek engedve, a Habima zsidó színház még öt előadást rendez Kolozsváron a Biasini helyiségében. Az előadások műsora a következő:

Szerdán, május 3-án: Die Mesumédész, életkép 4 felvonásban. Csütörtökön: Der Sultan im Paradies, életkép 3 felvonásban. Szombaton: Sabbesz kajdes, operette 3 felvonásban. Vasárnap: Szimchele will chaszene hoben, énekes vígjáték 3 felvonásban. Hétfő: Schwestern Eifersucht, színmű 3 felvonásban.

A rendes előadáson kívül a társulat tagjai minden este magánszámokkal is fellépnek. Nem kétséges, hogy a Habima utolsó öt előadását is zsúfolt házak előtt fogja megtartani, mint az összes eddigieket.

MAGYAR SZÍNHÁZ

Heti műsor

Szerda: Kis gróf. (Operette-repriz. Tompa Béla vendégszereplésével. Rendes helyarárral. Bérletszűnetben.)

Csütörtök: A mámor. (Ujdonság, 4-dszer. Rendes helyarárral. Napi bérlet 137. szám A. Az előadás kezdetén a nézőtérre vezető ajtókat bezárják.)

Péntek: Rendez-vous. (Ujdonság először. A színész nem ember. A gimnazista lány. (Kabare-est. Berky Lili és Gózon Gyula együttes vendégszereplésével. Premiere-helyarárral. Bérletszűnetben. A premiere-bérlet helyeit hétfő déli 12 óráig tartja fenn a jegypénztár.)

Szombat d. u.: Sevillai borbély. (Népszerű opera előadás délutáni mérsékelt helyarárral.)

Szombat este: Üdvöske. (Operette-repriz új botanulással s új szereposztással. Premiere-helyarárral. Berky Lili és Gózon Gyula együttes vendégszereplésével. Napi bérlet 138. szám. B.)

A műsorra tűzött előadások jegyei előre megválthatók a színház pénztáránál.

Berky Lili és Gózon Gyula vendégszereplése. Hétfőn délelőtt lejárt az az idő, ameddig a pénteki este jegyeit a pénztár a premiere-bérlet részére fentartotta. Most már az összes jegyek a nem bérlet közönség rendelkezésére állanak. A péntek esti kabare-igzen változatos és gazdag lesz. Három egyfelvonásos darab mellett a legfrissebb s leghatásosabb magánjáték egész tömege fogja szórakoztatni a közönséget. Szombaton, az Üdvöske-ben fognak fellépni Berky Lili és Gózon Gyula. Vasárnap este Tót lány kerül színre, a címszerepben Berky Lilivel és Bandi szerepében Gózon Gyulával.

Délutáni opera-előadás. Mérsékelt helyarárral népszerű opera-előadás lesz szombaton délután 3 órakor a színházban. Rossini világhírű vig operája a Sevillai borbély fog színrekerülni, Rozina szerepében Kolbay Illdikóval.

Kis gróf reprize — Tompa Bélaival. Igen nagy az érdeklődés a szerdai esté iránt, amikor új szereposztással fog színrekerülni Rényi és Martos Kis gróf c. operettje. A címszerep Tompa Béla fogja játszani.

Gyermekelőadás. Vasárnap délután a magyar színházban gyermek-előadás lesz. Olasz helyarárral fogják előadni a gyermekek kedves mesedarabját, a Hamupipóké-t.

Apollo mozgóban: Szerda, csütörtök, péntek, Molly, az utca leánya, filmszínmű, főszerepben: Stella Laris. Megkapó, romantikus kalandtörténet. Szombaton a szezon leglátványosabb filmszenzációja, Egy törpe gonoszító története. Vasárnap az amerikai Pathé romele, Nyugat. Filmlátványosság, a misztikus kelet és a nyugati civilizáció ölelése.

Egyetem mozgóban: Szerda, csütörtök az Apollo filmvállalat szenzációs filmszínmű, nagy látványos történelmi film, Eszter könyve, a zsidó szentiratok egy kedves epizódja. Péntek, szombat sportszenzáció, Carpentier és Dempsey között a világbajnokságért folytatott chicagói mérkőzés képe és hozzá pompás vígjáték, kiegészítő műsor. Vasárnap érdekesítő erkölcsregény, az Aranyklub.

Uránia mozgóban: Szerdán izgalmas kalandtörténet, a londoni rendőrség közreműködésével készült, Withechapel, vagy a vörösjelvényes banditák. Csütörtök, péntek Ufa-remek! Egy törpe gonoszító története, a szezon legérdekesebb bűnügyi filmje. Szombaton A halál ura, egy orvos tragikus regénye. Vasárnap a Cigánygentleman. Megkapó filmszínmű.

Valutapiac május 2-án

TÖZSDÉK	Lei	csel. kor.	márka	fran. frank	svájci frank	lira	osztr. kor.	magy. kor.	font sterl.	dinár	leva	lengy. márká	dollár	holl. forint	török font	svéd kor.
Bukarest	valuta deviza	280	5250	1295	27	---	1950	604	170	90	390	---	---	89	---	---
Bécs	valuta deviza	272	51	1295	2675	760	178	18	626	---	---	141	---	---	---	---
Prága	valuta deviza	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
Berlin ..	valuta deviza	---	---	2600	5475	1500	350	3675	1250	---	---	282	10750	---	---	---
Zürich ..	valuta deviza	1005	181	---	---	2750	650	67	---	185	---	13	516	---	---	---
Paris	valuta deviza	7 1/8	21 1/8	3 7/8	---	81075	5775	1/8	---	4813	---	3 3/32	1086	---	---	---
Budapest	valuta deviza	545	1485	28050	7050	41	950	3525	1620	---	1850	751	---	294	---	---

Nagymennyiségű lámpák, szék táblák, karabát porcelán és Dittmar-féle lámpák áraként.

Deutsch R. I.

Üveg és porcelán nagykereskedés részvénytársaság

Oradea-Mare — Nagyvárad
Str. Nicolae Jorga (v. Zöldi-sz.) 4.
TELEFON 71.
1311

Pontos és szolid kiszolgálás.

GRÜNWALD-ÜVEGCISISZOLDA

ÉS TÜKÖRÁRUGYÁR

ÉPÜLETÜVEGEZÉSI VÁLLALAT
ORADEA-MARE, STR. GERLICZY 16

Tükröruveg megérkezett!
Ujrafoncsorozás
Finntükrök raktára

Tükrök és butorüvegek minden méret és modell szerint készülnek

GUTFRIED és HERSKOVITS

Oradea-Mare (Nagyvárad)
Piata Unirei 12.
Telefon szám 211.
Megrendeléseket postán eszközölünk.

Erdély legnagyobb és legszolidabb importörjei. Komplet vagon olasz Clarc-cérna valamint nyári harisnyák, keztük és horgolt nyakendők érkeztek. Állandó nagy raktár mindennemű rövidáruban.

Kepes Elek orvosi kötszerész

Oradea-Mare, Sas-passage
Ajánlja saját készítményű sérvköteit, haskötőit stb. Női és férfi övszerek nagyraktára

ENGROSISTAK PROGRESS

legolcsóbban vásárolhatnak a
rövidáru import cégnél
Oradea-Mare Nagypiac 5

RASOL BOROTVÁLÓ POR

Van szerencsém az érdekeltek szíves tudomására hozni, hogy az általam készített

Ideal Rasol borotváló por törvényileg védve, kilogrammjára 22 leiert kapható úgy kicsinyben mint nagyban. Vízmentelőnek 5 kg-on felüli vételnél nagy árkedvezmény. Megrendelhető a készítőnél

Reszling József fodrász
Cluj, Strada Baritiu (v. Malom-u.) 2. sz.
3726-1

Hirdessen az UJ KELET-ben!

Vízmentelők figyelmébe!

Hitter és Lőb

Oradea-Mare, Str. Avram Jancu 10.
Kötött, szövött norinbergi és galanterie árú nagykereskedése. — Pontos, szolid kiszolgálás. Vidéki megrendelések postán eszközöltetnek. 3442-I

MOSKOVICS RÓZSIKA

párisi és bécsi modelljeit Cluj, str. Memorandului Unió-u. 9

Szalmakalapok varrását és festését legújabb forma szerint jutányosan vállal. Más mód cikkeket gyári árban kaphatók! 3567

RÖZPONTI HÖLGYFODRÁSZ ÉS MANIKÜRSZALON

Cal. Reg. Ferd. 13. (udvarban)

Hajfestés, hajmunka, fejmosás, ondulás, fésülés legmodernebb, legjobb kivitelben. Haját veszek!

PÉTERFI JULISKA

DMC

ART. 97 (piros és fekete 12-től 25-ig)
" 101 (16-20-25-30-35-40)
" 116 (piros, fekete, zöld és fehér)

Bőrlábszárvédő

elsőrendű anyagból fekete, barna és sárga színben 1286

Krébs János szijgyártó
Cluj, Calea Regele Ferdinand 77.
Kereskedőknek árkedvezmény!

Ringli

1/10, 1/8, 1/2 1/1-es és citrom érkezett

Léb Fivérekhez,
Cluj. Telefon 4-71.

Erzsébet gőzmalom és olajgyár

oo Satu-Mare (Szatmár) oo

Vesz: terményt, napraforgómagot, repcét, lent kisebb-nagyobb tételekben. Elad: lisztet, étolajt, olajpogácsát.

Távirati cím: Erzsébet malom Satu-Mare. — Telefon: 63. 3664-I

Cérna

gar. 400 yardos (kutyafejű márka) nagy tételben érkezett

Landesmann és Weisz

céghez,
Cluj, Uránia-palota.

a és oladé raktár
Nussbacher
Ferdinand 31.

ATZ
artha Miklós u.)
hebb dímfestést,
st és mázolás
alok. 00000000
EFON 749

ékbec igyár Rt.
weig Arnold, Cluj
nd (Wesselényi M. u.)
nagy raktár minden-
rka küld. Engros
3451

gye thalom—Buda-
—Biharkeresztes—
s Kötégyanban fel-
exposituraink utján
kötése mellett
napi
l Ó-és Uj-Románia
ébe vagy vissza da-
vagonrakomány
vállalatunk
rek. Központ Cluj,
ok Wien 1. Roten-
-Mare Rimanóci-u.
art. 1276

sdgoh!
yermekek harisnya,
és rövidáru nagy
tételben érkezett

Spitz

ru üzletébe CLUJ
a Unirii (Mátyás
a. Bánffy-palota.
1882

hámit postán
ntosan szállít 1344

szalám gyára

Mihail Viteazul (Szé-
p. Telefon 12-90.
7 kívánatra ingyen.

SPORT

A bajnokság ötödik vasárnapja

A Haggibbor ifj. megnyerte a bajnokságot

Az Uj Kelet tudósítójától

A kolozsvári sportkerület hivatalos szerve és az egyesületek között kiélesedett, ellentétek nemesak a játékosoknak szegte kedvét, de a közönség részéről eddig intenzív módon megnyilvánuló érdeklődést is tempította. A bajnokság ötödik vasárnapján szürke, unalmas játékok produkáltak a csapatok, a közönség érdeklődésének csökkenését pedig úgy az egyesületek, mint a szövetség saját zsebükön keresztül érezték meg.

A két elsőosztályú bajnoki mérkőzés eredménye a bajnoki listában nem hozott változást. Az MTK győzelme a lehandicéptelt Haggibbor felett továbbra is biztosította részére a vezetést, a Victoria pedig a CCFR csapata felett aratott szerencsés győzelmével egy ponthátránnyal áll a második helyen.

MTK—Haggibbor 2:0 (2:0). A fegyelmi bizottság nagy vihart előidézve ítélete következtében a Haggibbor három legjobb embere: Braun, Pollák és Bornstein nélkül volt kénytelen kiállni. A helyükön szereplő Reiter és Lázár ifjúsági tartalékok és Feuermann, a II. csapat fedezete, kitűnő játékokkal igyekeztek pótolni azt a súlyos hátrányt, amelyet a fegyelmi bizottság ítélete jelentett a Haggibbor részére. A két ifjúsági játékos jól illeszkedett be a felforgatott együttesbe, Reiter lendületet adott a csatársornak és szépen kombinált Lázárral, a kínálózó góllhelyzeteket azonban a fizikumra erősebb MTK védelemmel szemben nem tudták kihasználni. Balszerencse is üldözte a Haggibbor csapatát. Sugár kapus már a 4. percben elhibázta Nuridsány centerét és öngólt vét. A kapufáról hálába pattanó labda juttatta az MTK-t a vezetéshez.

A balsiker nem csüggeszti a Haggibbor csapatát, sürri támadásokat vezet, amelyek során a 20. percben a kitűnő Szilágyi hátrvéd a 16-os vonalon belül kézzel üti le a labdát. A kínálózó alkalmat a kiegyenlítésre Lázárovits elhírtelenkedni és a megítélt tizenegyet a kapu mellé rugja. Az elrugott tizenegyes megpecsételte a mérkőzés sorsát. A 36. percben a védelem súlyos hibájából Glanemann a második gólt rugja.

A második félidőben a nagy meglepetései hatását, mindkét csapat kifulladását nélkül álmosan játszik. A félidő legszebb momentum a 35-ik percben Sugár bravuros védése volt, aki Szabó veszélyes lövéseit rávetésével vette ki a pályáról. A mérkőzést Steinhübel Zoltán aradi szövetségi bíró kifogástalanul vezette.

Victoria—CCFR 1:0 (0:0). A vasutas csapat Harmati kapussal megerősödve indult a küzdelemben, győzelmi esélyeit azonban csapkodó és rendszertelen játékával már eleve elvesztette. A máskor energiával küzdő csapat, minden stílust és összjátékot nélkülözött. A Victoria csapata is csalódást keltett. Védelme ugyan a letiltott Komáromi helyén játszó Huzavál kifogástalanul dolgozott, fedezett- és csatársora azonban nem volt egységes. A szerencsének nagy része van a Victoria győzelmében. Gólnélküli félidő után a 23-ik percben a védelem szabadonhagyja Szántó balszélső, akinek centerét Csipesigán a hálóba juttatja. Czinczár Imre szövetségi bíró szigorúan vezette a mérkőzést, szigorúságának Berliani Victoria-játékos lett az áldozata.

KKASE—Sparta 2:0 (1:0). A másodosztályú bajnokságban a kolozsvári kereskedők csapata folytatta győzelmi szériáját. A gólokat Kozma és Kaucsár rugták. Bíró: Adorján Odón.

A szövetségi díjmérkőzések során a KKASE II. 3:0 (1:0) arányú győzelmet aratott a KAC II. felett. A gólokat Friedmann (2) és Szilágyi rugták. Bíró: Vatiánu Sabin. Kellemesen hatott az Universitatea és a KMT második csapatainak fair mérkőzése. A küzdelem gólnélküli eldöntetlenül végződött. A CFR II. 3:1 (1:1) arányban győzött a Victoria II. fölött. A vezetést Jotcu góljával a Victoria szerzi meg, a CFR a szatmári Olimpia részére igazolt Rozvan öngóljával egyenlít. A második félidőben Szilasi és Nagy góljai biztosítják a vasutas csapat győzelmét. Bíró: Mezei Géza.

Az ifjúsági bajnokságban a KMTE 4:2 (2:2) arányú győzelmet aratott a CFR ifj. felett. A gólokat Dési (3) és Kozma lökték. Bíró: Benna Gyula.

Haggibbor ifj.—KKASE ifj. 1:0 (0:0). Dufva mérkőzés, amelynek során Katona (KKASE) és Moskovitz (Haggibbor) játékosokat kiállította Haas Erich bíró. A győztes gólt a második félidő 13. percében Hirsch IV. rugta. A Haggibbor ifjúsági csapata a győzelmével a kolozsvári ifjúsági bajnokság nyertese lett.

A vidéki eredmények nem hoztak meglepetést.

Tordán a TSC 5:1 (2:0) arányú győzelmével szaporította pontjait a Concordiával szemben.

A Victoria ifj. barátságos mérkőzést tartott a tordai Törökvis ifj. csapatával, amelyet 3:1 eredménnyel félidő után 4:2 arányban győzött le.

Marosvásárhelyt a KAC a pálya használhatatlansága miatt barátságos mérkőzést kényszerült játszani az MMTE csapatával, amelyet az első félidő 10. percében a Cégka által rugott góllal 1:0 arányban győzött le. A durvaszkodások Marcinkevics (KAC) és Kulcsár (MMTE) játékosokat kiállította Fischer Hugó bíró.

Sepsiszentgyörgyön a brassói munkások csapata 4:0 arányban nyerte a Concordiával tartott másodosztályú bajnoki mérkőzést.

Csikseredán a brassói Ivria a CsAK csapatával tartott másodosztályú bajnoki mérkőzésből eldöntetlen félidő után 1:0 arányban került ki győztesként.

Brassóban a székelyudvarhelyi Hargita 2:0 (1:1) arányú megérdemelt győzelmet aratott a gyenge formában lévő Brasovia felett. Bíró: Bence Czinczár Miklós.

Temesvárt a TMTE és az ÁVTK bajnoki mérkőzése 1:1 (1:1) eldöntetlenül végződött. Bíró: Szednicsek János (Kinizsi). A másodosztályú bajnokságban az Erzsébetvárosi SC 2:0 (2:0) arányban győzött a III. ker. felett.

Nagyváradon a Nagyszalontai SC 1:0 (1:0) arányban győzte le a Bihorult. A mérkőzést azonban a Bihorul megóvja, mert véleménye szerint Balogh János (Egyetértés) szövetségi bíró két jogos tizenegyet nem ítélt meg javára. Kifogásolja még a váradi csapat azt is, hogy Balogh János bíró a nagyszalontai egyesületnek is tagja és mint ilyen érdekelt fél volt.

Az Egyetértés a fault miatt megítélt tizenegyesből Mátrai hátrvéd által rugott góllal 1:0 arányban verte meg a szivósan védekező Szatmári SE csapatát.

Május elején gyenge sportprogram került lebonyolításra Kolozsvárral. A másodosztályú bajnokságban a KMTE 5:0 (3:0) arányú fölünyes győzelmet aratott a DMTE felett. Bíró Grimm Kálmán (CFR).

A nyomdászok 2:0 (1:0) arányban győzedelmeskedtek a KMTE oldboy együttesén. Bíró Mezei Géza.

KKASE—Haggibbor 1:0 (0:0). A Braun, Pollák, Bornstein, Rosenberg és Jakobit nélkülöző Haggibbor barátságos mérkőzés keretében újabb bírói tévedés áldozata lett. A második félidő 19. percében Wesel nem szándékos handse miatt megítélt tizenegyesből Kaucsár szerezte meg a kereskedők csapat győzelmét. Haas Erich szövetségi bíró rendkívül bizonytalanul vezette a mérkőzést. Gyenge szereplését részben a működésében őt zavaró hangos közönség rovására írjuk.

Labdarugás

Futballbírák—újságírók 6:0 (1:0). Az április 29-én megtartott első futballbíró—újságíró mérkőzésen a fizikumra erősebb bírók győztek. A mezőny legjobb embere Grimm Kálmán volt, aki négy gólt rugott. A másik két gólon Vatiánu és Fabinyi bírók osztozkodtak. A mérkőzést Morar Teofil szöv. kapitány vezette.

Universitatea komb.—BTC 1:0 (0:0). Az újságírók és futballbírák küzdelme előtt az egyetemi kombinált csapat minimális gólaránnyal győzött Baumzweigek Torna Clubja felett. Bíró Blumberg József (Victoria).

Külföldi sportszemle

Osztrák—magyar válogatott 1:1 (1:0). Budapestről jelentik: A 49-ik osztrák—magyar válogatott mérkőzés 45.000 néző jelenlétében a Hungária-úti MTK pályán került eldöntésre. A magyar csapat fedezetsora gyengén szerepelt, védelme és csatársora kielégítette az igényeket. Az első félidő utolsó percében Neuhaus (III. ker. TVE) magyar kapus hibájából érik el az osztrákok a vezető gólt. Több eredménytelen kórner után a második félidő 7. percében Molnár (MTK) jobbösszekötő szerzi meg a kiegyenlítést. A mérkőzést dr. Bauwens kölni bíró vezette.

Atlétika

A Haggibbor mezei futóversenye. Negyven induló vett részt az első kolozsvári ifjúsági mezei futóversenyen, amely a következő eredményekkel végződött: 1. Bujdos József (KAC), 2. Diamandstein (Haggibbor), 3. Ujvári (CFR), 4. Kovács (KKASE). A második díjnak bérkező Kormost (KAC) diszkvalifikálták. A csapatverseny eredménye: 1. CFR 38 pont, 2. KKASE 48 pont, 3. Haggibbor 49 ponttal.

Felelős szerkesztő: MARTON ERNŐ
Kiadó: FRATERNITAS nyomdavidáll.
Előfizetési ár havonként 35 lel
Egyes szám ára mindenütt 1 lel 50 banl
Szerkesztőségi telefonszám 977.

Köszönetnyilvánítás.

A kórház élmező bizottság ezennel köszönetet mond a Benoth Heáljána, Cserkészlányok és mindazon lelkes hölgyeknek, kik a husvái ünnepek alatt a kórházi konyhánál egy reggel mint dében fáradoztak és ott az elosztást ellenőrizték. Ugyiszintén azoknak is, kik természetben dolgokkal u. m. tortákkal látták el a betegeket.

Cluj, 1922. április hó.

A betegek nevében a **Vezetőség.**

Pályázat.

A monostori imaház pályázatot hirdet egy **בעל תפילה בעל קורא**, aki gyermekekkel **התורה והשבת** tudjon tanítani. Fizetés: lakás, 500 lei fizetés, ezenkívül tanításért megállapodás szerint fizetünk, ami kb. 800—1000 leit tesz ki. Ajánlatok **ערוה שורה** előnyben részesül. Ajánlatok Klein Jeremiás Cluj, Széchenyi-tér 34. szám alá küldendők.

Szilágyi Eleonora Rt.

Alánija: Likör, rum különlegességeit. Elsőrendű pezsgőt és borait. Szesz nagyraktár. 1269

פנסיון Hirsch Semmering

2 és fél órányi távolságra Wien-től 1000 méter magasságban a tenger színe felett

Engros eladás!

1342

Rövid, norinbergi, galanterie és papíráruk külföldről raktárra érkeztek

Engrosi Simplon-áruház

Cluj, Calea Reg. Ferdinand 25. sz. Főpostával szemben. Szakmabeli segéd felvétetik.

Engros eladás!

APRÓHIRDETÉSEK

Egy sor ára 1 lel. — Vastagabb betűvel lelt. Legjobb apróhirdetés ára 10 lel.

Házasság. Erdély legélelkebb kereskedelmi városának legforgalmasabb terén lévő üzletébe szolid, intelligens izraelita kereskedő benősülhet. Részletes, lehetőleg fényképpel ellátott teljes című érdeklődéseket a család barátjához „Benősülés” jellegre a kiadóhivatal továbbít. Discretio biztosítatik 3478-1

Intelligens zsidó és világi képzettséggel bíró fiatalember benősülne olyan családba, ahol jövőjét megalapíthatná. Leveleket „Megtetszés” jellegre kérhetnek a kiadóhivatalba. Schadchenok elfogadhatnak. 3752-1

Gyakornok magyar-német nyelvismerettel azonnali keresetért. Sigmund Aschenberg, nemzetközi szállítási iroda, Cluj, Regele Ferdinand 85.

Elveszett nyolcholnapos, him, farkaskutya. Becsületes megtalálóját Majális-utca 24 alatt illő jutalomban részesül. 3740-1

Deutsches Fräulein, Wienerin sucht Stelle als Erziehlerin oder za alter Dame als Gesellschafterin, Stütze per 15-5. Gefällige Anträge erbeten an Krausz Főtér 7. III. e.9. 3741-1

Keressék azonnaira 2 és 3 éves gyermekekhez intelligens, vallásos, fiatalembert, aki a héber nyelven kívül román, magyar és német nyelvet tanítani tud. Címet a kiadóhivatal továbbít. 3742-1

Ellátásért tanítanék öt gyermeket chumesh, rasit német, magyar fordításban, Friedmann-malom 14. Lébnél. 3744-1

Deutsche Korrespondent flote Stenographie und Maschinen schreiben mit guten Referenzen sucht Stelle. Address in der Administration. 3745-1

Jó forgalmu helyen azonnal kiadó és elfoglalható rekviráltmentes új épület, amely áll: 1 fűszerüzlet, korsmasajliság berendezve 3 szoba, konyha, melléképületekkel. Nagy udvar. Érkezzei Györgyávi-ut 52. 3746-1.

Jó, kőser házikosztot és lakást kaphat négy fiatalember. Cím megutadható Deák Ferenc-u. 39. Ideál fényképésznél.

Mindenféle fordítások román, magyar, angol és francia nyelvre, valamint írógéppel való másolások gyorsan és pontosan készülnek. Főlvételi hely Friedmann hírlapiroda. 3405-1

Fürdőhelyen bérebevennék szezonra jobb fodrászüzletet káucióá. Ajánlatokat „Fodrász” jellegre a kiadóhivatalba kérek. 3734-1

Nyersborkövet mindenkinél drágábban veszek. Ajánlatokat kérem mennyiség és ár megjelölésével Irom Arnold Arad. 3702-1

Házasság Keressék leányomnak egy tisztességes, ügyes, izraelita fiatalembert, aki képes egy fűszernagykereskedésben mint cégvezető szerepelni. Román, magyar és német nyelv tudás megkívánatik. Összes feltételek személyesen lesznek elintéztve. Ajánlatok minél előbb az Uj Kelet szerkesztőségéhez „Szerencsés jövő” jellegre alutt küldendők be, melyek a legnagyobb titoktartás mellett, felbontatlanul hozzám juttatnak.

Maison Marguerite női kalapszalon Cluj, Calea Victoriei 6. (Kossuth L.-u.)

Bocskor, macsotaj, tejször és szilgyártóbiak állandóan nagy készlet állományban és nagyban, legolcsóbb árak mellett. — Vidéki megrendéseket „Kis postacímek” címen is elküldjük. — Jelenlegi árak és csomagolások a szokásosak. — Jelenlegi árak 65-70 lel. — Vagyonértékelési 3 százalékos kedvezmény. **SAMSON BÖRÖGYAR,** Gyulagyár-utca 1. Győzelem rakitással szemben. Telefoni gyár 2-86-lakás 3-87

Szarut, szaruhegyet, aggancsot, husolást és csontot, valamint mindennemű timárhulladékot legmagasabb napi árrban vásárol
Szaru- és csontárugyár Rt. Cluj 1310

Szerkesztőség hivatal és ny Cluj-Kolozsvár, L. Pop. — Brassó

Az Uj Kelet Szerkesztőség Kiadóhivatal Nyomda Típusosztály Za. N. Sz.

A kéziratok kizárólag szerkesztőségnek adók. — Kéziratok adunk vissza és nem tartunk meg

V. évfolyan

Igazsá

Ha költő m keret a jelenbe a messi jövő tudta volna mé és profétikusab George nem is Politikus. De kell dobnunk méregkeverő ka az egyetlen a lói között, aki é fenékeig gondol és rohadat Euró leni, hullani ren nek a sorsán. lőle kirobannak hanem esemény ség, lovagiasság hogy a világot kigyógyítsuk. George. A néme mondja erről a aranybűtökkel k konferencia szer kevés. Ennek a urakezdenie az ról Lloyd Geor francia forradalm Európát a „szá testvériség” az meg, ugy kell az a gyógyuló emb korát jelölme.

Tíz évvel a banalitásként hat lelke lükten benn eltart karja és zása. Aki kim megbízott, küld lelkiismeretétől. sok vívódás, tusa és byroni gyótró meg és fakadt fel valóságos mangóf ben, apránként nemegyszer. El sailles békekonf beszédeiben, a le ülésén, amelyen a véreskarmu Clem esatlósaival kellett magában. Most de a legfelső tanács a hiteles jegyzők ebből is, milyen e imperialisztikusan, itasan osztogatták Clemenceauk konc fehéremberét. Lloyd harcolt az igazságé és a lovagiasságér sugallat diktált ne lek — kiáltotta Pa azt hiszik, csak az félmillió francia, a félmillió olasz hog; hetetlenül élvágy veinek idegen nem kor Paderevszky dá hogy a lengyel a nem így áll, Lloyd kiáltotta lángoló h onök adatait nézz gyelek mindig ugy kal, mint a testvér

Ez az igazságke coló Lloyd George találta magát Két azt mondotta, hog nem szabad a legy nozni. Nem Rathen és nem valamelyik politikusa mondta a lágygőző Anglia el mondanivaló most kirkristályosodott. A Véres vízióból Iga lovagiasság. Ha m